19 TEMMUZ 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

NİKARAGUA DEVRİMİNİN ROTASI

Roger BURBACH

Yazısı 3. Sayfada

NİKARAGUA DEVRİMİ BİRİNCİ YILINDA

Yazısı 8. Sayfada

Solun seçim zaferini ve halk iradesini tanımayan faşistler darbe yaptı

Halk Bolivya'da barikatlara çekildi

- Faşist darbeye muhalif ilerici, yurtsever, devrimci, işçi, köylü, memur, teknik eleman, esnaf ve din adamlarının yer aldığı Savunma Komiteleri barikatlar kuruyor
- Bolivya ekonomisinin can damarı olan madenler işçiler tarafından işgal edildi
- Hava generali Murillo'nun başkanlığında ordu komutanlarından oluşan Cunta'nın gerçekleştirdiği ve sivil faşistlerce desteklenen darbeye karşı genel grev ilan edildi
- Faşistler başkentte hükümet binalarını işgal ettiler, sendika liderlerinden bazılarını öldürdüler
- Merkez-sağ eğilimli Devlet Başkanı Bayan Gueiler ve bakanlar tutuklandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bolivya'da yapılan devlet başkanlığı ve parlamento seçimlerinde solun zaferinin kesinleşmesinden sonra, sivil faşistlerin de katılımıyla başlatılan askeri

(Devamı 7. Sayfada)

Albay Natusch Busch'un geçen yıl Ekim ayında giriştiği darbe, genel grev ve tanklara karşı taşlarla direnen halkın kararlılığı nedeniyle başarısız kalmıştı. Yeni darbeye karşı da halkın şiddetle direndiği bildiriliyor.

İhracatçı şirketlere yapacakları ihracat miktarının yüzde 90'ı kadar kredi verilecek

ANKARA(DEMOKRAT)

İmalatçı olmayan ihracatçı sermaye şirketlerini teşvik kararı dünkü Resmi gazetede yayınlandı. Karara göre, ihracatçı şirketlere taahhüt edecekleri her türlü sınai ve maden ihracatını gerçekleştirmek için yapacakları ihracatın yüzde 90'ı oranında bir yıl vadeli

(Devamı 7. Sayfada)

Şişli Camii'nde yapılan törene TBMM'ce verilen kartları taşıyanlar katılabildi

Törene katılan yaklaşık üç bin kişinin çoğunun "Kahrolsun faşizm, katil iktidar, katil Türkeş, faşistler dışarı" şeklinde sloganlar söyledikleri duyuldu.

Köksaloğlu toprağa verildi

- Cenaze töreni nedeniyle Şişli ve çevresinde yollar trafiğe kapatılarak geniş güvenlik önlemleri alındı
- CHP Genel Başkanı Ecevit ve parlamenterler tören yerine il merkezinden otobüslerle geldiler

Cengiz YILDIRIM- Gülnur ÖZUSLU-Hüseyin AVUÇ İnci HEKİMOĞLU- Bediz DOĞAN

Faşistlerce Salı günü Şişli'de katledilen CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu, Şişli Camiinde yapılan törenden sonra Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verildi.

Törene, TBMM'nin bastırarak dağıttığı "Tören Kartı" alabilenler katıldı. Köksaloğlu için kılınan cenaze namazı nedeniyle Şişli ve çevresinde geniş gü-

(Devamı 7. Sayfada)

Demirel, "Demokratik otoriteyi faşizm saymakla işin içinden çıkılmaz" dedi

- Ecevit'in Köksaloğlu'nun ölümünden hükümeti sorumlu tutması üzerine Başbakan, "Böyle abuk sabuk şeyleri söylemekten vazgeçsinler. Delil koymadan bir defa daha söylerlerse pişman ederim söyleyenlerine" şeklinde konuştu

HABERİ 7. SAYFADA

Kitap ve gazete yakmak Naziler'in marifetiydi

Bir grup polis Aksaray'da gazetemizi yaktı

- Polisler "Bu kominist gazete yasak. Satarsanız sizi mahvederiz" şeklinde tehditler savurarak bayilerde görevli bazı kişileri de gözaltına aldılar
- Aksaray Camii çevresindeki üç bayiden gazetemizle birlikte bazı sol yayınları dün sabah saat 05.00'te toplayıp yakan polislerin kullandıkları arabanın İkinci Şube'ye ait olduğu saptandı
- Sıkıyönetim yetkilileri gazetemizin yakılması olayıyla ilgili olarak gerekli soruşturmanın yapılacağını söylediler

HABER MERKEZİ

Aksaray Valide Camii Çevresindeki bazı bayilerden dün sabah saat 05.00 sıralarında zorla alınan gazetemiz ve diğer bazı yayınlar polislerce yakıldı.

Aksaray'da meydana gelen olayda polislerin kul-

(Devamı 7. Sayfada)

Polisler gazetemizle birlikte bazı sol yayınları da yaktılar, Yaşar Kemal'in kitapları, Anayasa ile ilgili bir kitap, Özgürlük, ve Öncü Dergileri ile Aydınlık gazetesi de yakılanlar arasındaydı.

CHP, İçişleri Bakanı hakkında hazırladığı gensoruyu Meclis Başkanlığına verdi

- CHP Grup Başkanvekillerinden Coşkun Karagözoğlu tarafından açıklanan gensoru metninde "Bu hükümet ve bu İçişleri Bakanı döneminde eli kanlı bazı teröristlerin güvenlik kuvvetleri içine kadar sokulduğu" belirtildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Üç Alman parlamenteri Demirel'e açık mektup gönderdi

'Basın özgürlüğü kısıtlanmış bir ülkede işleyen demokrasiden söz edilemez'

HABER MERKEZİ

Başbakan Demirel'e bir mektup yollayan üç Alman parlamenteri, üç Alman yazarı ve Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye kısım görevlisi "Basın özgürlüğü kısıtlanmış bir ülkede işleyen bir demokrasiden söz edilemez" dediler.

Demirel'e yollanan mektup metni aynen şöyle:

"Sayın Başbakan

Alman ve Türk basınından yayınlarını yakından izlediğimiz "DEMOKRAT" gazetesinin Ankara kentinde yasaklandığını öğrenmiş bulunuyoruz.

Günümüzde demokrasinin temel ilkelerinden biri basın özgürlüğüdür. Basın özgürlüğü kısıtlanmış bir ülkede işleyen bir demokrasiden söz edilemez. Muhalefetin görüşlerini ve dileklerini dile getiren gazetelerden biri olan "DEMOKRAT" gazetesini yasaklamak demokratik düşünceye vurulmuş bir darbedir. Biz

(Devamı 7. Sayfada)

Kars Iğdır'da faşistler bir CHP'li ile oğlunu öldürdüler.

Mardin'de Tugay Komutanının makam otosuna ateş açıldı: 2 kişi öldü, 3 er yaralandı

- Ankara'da halk, faşistlere karşı koyunca çatışma çıktı: Bir kadın öldü iki kişi de yaralandı.
- Adana'da iki kişi faşistlerce öldürüldü bir orta okul müdürü de saldırıya uğradı.
- Çorum olayları ve Fatsa operasyonu gösterilerle protesto ediliyor.

HABERİ 5. SAYFADA

Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez tutuklandı

- Fatsa'da tutuklamalar başladı. Belediye Başkanı Fikri Sönmez'le beraber 8 kişi daha tutuklandı.

HABERİ 5. SAYFADA

CHP Ordu Milletvekili Günay:

"Ordu Valisi taraflı davranışı ile kanlı bir ortam yarattı"

ORDU(THA)

CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay, Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın taraflı davranışlarıyla kargaşa ve kanlı bir ortam

(Devamı 7. Sayfada)

İŞÇİLER PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ YAPTI

İşbaşı yapmak üzere fabrika önünde toplanan işçiler içeri alınmayınca, çeşitli slogan ve marşlar söyleyerek Tekstil Sendikası binasına kadar protesto yürüyüşü yaptılar.

Çiğli İplik'te işbaşı yapmak isteyen işçiler fabrikaya sokulmadı

- DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası İzmir Şube Başkanı Meftul Uyulgan, "Bu olay fabrika yönetiminin kimin yanında olduğunun kanıtıdır" dedi.

HABERİ 4. SAYFADA

DEVRİMİN BİRİNCİ YILDÖNÜMÜ

Toplam nüfusu 2.5 milyon olan Nikaragua'da devrimin birinci yıldönümünü kutlama törenleri için başkente 1 milyona yakın insan toplanıyor. Başkent Managua, tıpkı bir yıl önce bugün Sandinista gerillalarının kente girişinde olduğu gibi, coşkulu halk kitleleriyle dolacak.

Somoza diktatörlüğünün devrilişi törenlerle kutlanıyor

- Baskent Managua'da yapılacak olan kitle gösterilerine ülkenin dört bir yanından bir milyona yakın insanın katılması bekleniyor

HABERİ 7. SAYFADA

İzmir Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten:

"Fatsa olayı devlet terörünü yaratanların bir yanılgısıdır"

- İzmir Altındağ Belediye Başkanı Lütfü Özer: "Kamuoyunun Çorum'daki kanlı içsavaşa yönelen dikkati bence yapay olarak yaratılan Fatsa olayları ile saptırılmak istenmektedir"

HABERİ 7. SAYFADA

Türkiye'deki işkenceler Belçika parlamentosunda

BRÜKSEL(ANKA)

Türkiye'deki anti-demokratik uygulamalar karşısında Belçika hükümetinin harekete geçmesi için dün Belçika parlamentosuna bir soru önergesi verildi.

Belçika Komünist Partisi Genel Başkanı ve Brüksel Milletvekili Louis Van Geyt'in Belçika Dışişleri Bakanı Nothomb tarafından cevaplandırılması istemiyle verdiği soru önerge-

(Devamı 7. Sayfada)

Türkeş'in koruma polisi ağır yaralandı, yanında bulunan bir kişi de öldü

HABERİ 7. SAYFADA

Demirel, TÜRK-İŞ Genel Başkanı ile tekrar görüştü

HABER MERKEZİ

Başbakan Süleyman Demirel'in dün Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ile yeniden bir görüşme yaptığı öğrenildi. Görüşme talebinin Denizcier'den geldiği ve Başbakanlık TSKK ile sürdürülen, kamu işyerlerine ilişkin sözleşme görüşmelerinin konu edildiği bildirildi.

Demirel ile Türk-İş Genel Başkanı önceki gün de, aynı konuda bir telefon görüşmesi yapmışlardı. Bu görüşmede Denizcier, 7 ay-

(Devamı 7. Sayfada)

Bakanlar Kurulu iki grevi daha erteledi

- DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın Çelik Kafes, Direk ve Galvaniz Fabrikası ile Montaj ve Makina Müdürlüğü'nde aldığı grev kararlarının ertelenmesine "Milli Güvenlik" gerekçe gösterildi.

HABER MERKEZİ

Bakanlar Kurulu, "Milli Güvenlik" gerekçesiyle iki grevi daha erteledi. Bakanlar Kurulu'nun dünkü Resmi Gazete'de yayınlanan kararlarına göre Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası'nın Ünye Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin Ünye'de kurulu Çimento Fabrikası işyerlerinde 27 Haziran'da alınan grev kararı ile DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın Ankara Macunköy'de kurulu Çelik Kafes, Direk ve Galveniz Fabrikası ile Montaj ve Makina Müdürlüğü işyerle-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Adam, Fatsa'da yürüttüğü operasyonda eli kanlı maskeli faşistleri kullanıyor. Ve... bunu da doğal buluyor: "Biz bilgi almak için kadınlardan da yararlanıyoruz. Onlara aşk yaptırıyoruz." diyor ve soruyor: "Şimdi de bunlara orospu diyebilir misiniz?" (Yok canım! Bu kafanın eline düşenlere sadece "zavallı" denir). Derken efendim, bizim yerli James Bond'umuz Fatsa'daki aramaları sırasında 9 adet cübbe buluyor. Bulur bulmaz da, dokuz üyeden oluşan bir Halk Mahkemesinin varlığını saptıyor. "Bu cübbe dediklerin folklor gösterilerinde kullanılan giysiler olmasın?" diyenlere de "Onlara benzemiyor" yanıtını veriyor.

Sakın "Kim bu adam? Ne bu deli saçmaları?" demeyin. Bu, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın Ankara Emniyet Müdürlüğü görevinden uzaklaştırdığı fakat Demirel Hükümeti'nin Ordu'ya Vali atadığı, Fatsa Operasyonunu sorumluluğuna bıraktığı, Ordu Valisi Akkaya'dır.

Şimdi, siz varın Fatsa operasyonunun ne denli sağlıklı, hakça ve yasalara uygun yürütüldüğünü kıyaslayın.

Valisi böyle de onun başındaki Kara Vezir ne?

Allahlık iktidarın allahlık bürokratları

O'da başka türden bir Allahlık İçişleri Bakanı.

Olayların akıntısına kapılmış, ağzını açtıkça "gàk" diyen biri!

AP azınlık iktidarı böyleleriyle "icra-ı hükümet" etmekte.

Başbakan Demirel, bu kafaların sahipleri ile sözümona devletin varlığını korumakta.

Bunların neyi koruyup, neyi rezil edecekleri ise ortada.

Ama, ne yazık ki basınımızın önemli bir bölümü bu bayların uygulamalarına ve ipe sapa gelmez iddia ve suçlamalarına katılmakta, gönülden alkış tutmaktadır. Bir kısım gazeteler ise, her zamanki ne şiş yansın ne kebab kurnazlığında, "Hık-Pık"lı kıvırtmalarda ve bir gün ak dediğine ertesi günü kara demek zorunluluğunda, çarşafa dolanmakta.

Bu arada, halka gerçekleri açıklamak yolunda, en iyi niyetlerle çaba gösteren gazetelere ne olmakta?

SEKA Satış Müdürü Nurettin Ambarcıoğlu gibi bürokratlar, Demokrat gibi gazetelerin kağıt tahsisini "Ankara'da gazeteniz yasaklandı" yollu nedenlerle durdurmakta, ve tutumlarına herhangi bir yasal dayanak gösterememenin yanında, bir de "Kağıdınızı bundan böyle tüccardan alın, biraz da tüccar kazansın" biçiminde ciddiyetten uzak, düzeysiz öğütler vermeye yeltenmektedir.

Kuşkusuz, Ambarcıoğlu gibi beşinci sınıf bürokratların üç günlük beyliklerinin tafrası, Demokrat'ın gerçekleri yansıtmak yolundaki onurlu çabasını engellemeye yetmiyecek.

Acı olan, en ufak kağıt sıkıntısında basın özgürlüğünü hatırlayan, renkli basının bu konudaki zavallı sessizliğidir.

DÜŞÜNCE ALANI

Magnarella programı

■ BUNA "MAGNARELLA PROGRAMI" DEMEK, BU ADAMA BÜYÜK BİR PAY VERMEK OLUR. PROGRAM EMPERYALİZMİN PROGRAMIDIR VE TA İÇİMİZE GİREREK BİZİ İNCELEMELERİNE İZİN VERDİĞİMİZ BU AJANLARIN VE ONLARIN YERLİ ORTAKLARININ KATKILARIYLA OLUŞMAKTADIR.

Tahire O.Merdol
Sosyal Hizmetler Uzmanı

–2–

Magnarella'nın incelemesine göre Türkiye'nin 1969'lardaki baş çelişkisi, dinine bağlı çoğunluk müslüman halk ile laikleşmekten yana olan CHP'li ve "marksist" karmaşası bir avuç aydın ve bunların baş temsilcisi durumundaki öğretmenler arasındadır.

Kitabının bazı bölümlerinden derlediğimiz alıntılarla, şöyle bir tartışma getirmektedir: "Mustafa Kemal'in devrimci laikleşme programının sonucu olarak halkın öz kültürel ve toplumsal inançları temellerinden sarsılmıştır. Mustafa Kemal'in laik eğitim ilkeleri halka yabancıdır ve halk bu ilkeler karşısında kendi varlığını tehdit altında görmektedir... Bu tehdit, özellikle ortaokul ve lise düzeyindeki okulların öğretmenlerinden gelmektedir. Büyük kentlerde eğitilen bu öğretmenler Mustafa Kemal ilkelerine bağlı olarak yetiştiğinden, öğrencilerine de bunları aşılamaktadır.

"Halk, çocuklarının önemli bürokratik yerlere ancak yüksek eğitimden geçerek geleceğini bildiğinden ve bürokrat olmak Osmanlılardan beri Türkiye halkı arasında statü simgesi sayıldığından, okumalarını da istemektedir. Ama çocuklar ortaokul ve liselere gidince bu öğretmenlerin elinde solcu görüşleri benimsemeye ve dinsizleşmeye başlamakta, üstelik öğretmenlerine de hayranlık duymaktadır. Bu öğretmenler orta-sol CHP ya da marksist TİP'e yakınlık duyan aydınlardır. TÖS isimli marksist bir dernekte örgütlenmişlerdir... Halkla hiçbir diyalog kuramamakta, halkı bir gericiler güruhu olarak görmekte ve çocuklarını onlara karşı etkilemektedir... Bunlar, boş zamanlarının tamamını öğretmenler lokalinde oturup aralarında devrimci düşler kurarak geçirmekte, yerel solcu gazete olan 24 Haziran'a halkın dinine ve inançlarına saldıran yazılar yazmaktadırlar... v.b."

Bu gibi akıl yürütmelerle sonuç olarak çelişkiyi, okumuş aydınlarla geniş halk kesimleri arasında olarak yansıtmakta ama bu olumsuzluklara karşı MHP ve AP'de yoğunlaşan "milliyetçi"lerin varlığını güvence olarak göstermektedir. Bu "milliyetçi" güçler, aydın-asker kesimlerden gelen "batılılaşma" baskılarına yiğitçe karşı koyuyorlarmış ve günün birinde öz değerlerimize dönmemizi sağlayacaklarmış.

Daha neler var, neler... Bay Magnarella'ya bir doktora diploması ve Harvard'da hocalık getiren çarpık mantığından öğreniyoruz ki, Mustafa Kemal'in başlattığı ve CHP - ordu-aydın kesimlerinin baskısıyla yürütülen batılılaşma hareketi, Türkiye'deki iç ve dış göçlerin, nüfus artışının, öğrenciler arasındaki şiddet eylemlerinin, işsizliğin başlıca nedenidir. Türkiye, batıya özendikçe bu belalarla karşılaşmaktadır ve sorumlusu da aydınlardır! Ama bunlar, dinine bağlı müslümanlar olan Türkiye halkına mutluluk getirmemiştir... Derken, birdenbire, karşımıza, tanıdık bir uğursuz cümle çıkıveriyor: "... Türkiye'de uyandırılan toplumsal özlemler, ekonominin boyutlarını aşmıştır" (sayfa 161) Haydi bakalım, kolaysa çıkın işin içinden! Acaba bunu bay Magnarella 1972 gezintisinde mi öğrendi, yoksa 12 Mart paşaları Magnarelladan mı aldı,yoksa bizim paşalarla Harvard'lı akademisyenlerin birbirinden bağımsız bilimsel gözlemlerinin veciz bir ürünü olarak mı üretildi bu cümle?... Rastlantının bunca incelmişinin nereden çıktığını araştırmayı bilim adamlarına bırakıp, Magnarella'nın bizlere önerdiği programa döndüm.

Geri kalmış ülkelerde insanların okuyup yazması ve hele hele batıya özenmesi onlara mutluluk getirmiyormuş (bütün derdimiz buydu zaten)... Yüksek eğitim, hayatından memnun olmayan aydınlar yaratmakta, bu aydınlar da halk çocuklarında gereksiz özlemler uyandırmaktaymış. Üstelik, okuduktan sonra işsizlikle karşılaşan bu aydınlar ülke bağrında giderek radikalleşen devrimci bir çekirdek oluşturmaktaymış... Bu durumda ne yapılabileceğini belirtmiyor kendisi, ama son 10 yılda öğretmen kitlesi üzerinde yoğunlaşan baskıları ve öğretmen okulları başta olmak üzere tüm yüksek eğitim kurumlarını faşistleştirme girişimlerini iyi bilen bizler, Magnarella'nın kitabında faşizmin eğitim programının dayanaklarını seçmekte hiç güçlük çekmiyoruz.

Ama Magnarella salt eğitimle kalmayıp, bütün bir program öğütlüyor; kitabın son sayfalarında batı tarzı "ilerleme'nin geri kalmış ülkelere göre bir seçenek olamayacağını öğreniyoruz... Onun için, tüm geri kalmış ülkeler gibi Türkiye de "hayattan ne istediğini" bir daha gözden geçirmeli ve halkın öz değerlerini yitirmesine yol açacak yönlere sapmamalıymış... Bunun için de "ekonomik gelişme ve nüfus artışının kontrol altına alınması" (sayfa 185) gerekmekteymiş.

Bay Magnarella'nın kitabı, Türkiye için son 10 yılın programını veriyor. Bu program şu son aylarda iyice su yüzüne çıktı; IMF kararlarıyla ekonomik gelişmesi duraklatılan Türkiye, şu son aylarda büyük bir Nüfus Planlaması seminerine daha tanık oldu, kürtaj da bu arada serbest bırakılıverdi... Rastlantı mı tüm bunlar?

Buna "Magnarella Programı" demek, bu adama büyük bir pay vermek olur. Program, emperyalizmin programıdır ve ta içimize girerek bizi incelemelerine izin verdiğimiz bu ajanların ve onların yerli ortaklarının katkılarıyla oluşmaktadır.

–BİTTİ–

YARADANA SIĞINIP

Maskeler aşağı!

Can YÜCEL

Kanlıca'da otururken fi tarihinde oturaklı bir köpek dolaştı bir süre ortada. Ölmüştür herhalde sonra. Çöplükten çimlenirken, nasılsa sokmuş olacak başını oturağa. Debelendikçe, oturak büsbütün yerleşmiş olmalı başına. Hayır sahipleri iti başındaki oturaktan kurtarmak için uğraştılarsa da, hayvanı yakalamak ne mümkün! Öylesine ürküntü içindeki kelp...

Fatsa'daki maskelilerin maskesi daha kolay alaşağı edildi. 1001 numaralı telefondan halkı huzur bozucuların, fitnecilerin ihbarına davet eden Ordu Valisi, yanında gezdirdiği muhbirlerin, bu maskeli balo sırasında, aramakta olduğu şahıslar olduğunu öğrenince, kimbilir ne kadar şaşırmıştır, ya da şaşırmış gibi yapmıştır. Hayırhah bir yüzbaşı, *"Çıkarın o çorapları başınızdan!"* deyiverince, o surat diye gezdirdikleri pis kokulu ayaklar çıkıyor ortalığa. Şurda kahve taramış, burda adam öldürmüş satılık katillermiş meğer bu devletin kendine yardımcı seçtiği kişiler. Yani Gülcügil'in ifadesiyle bu, Çorum'da olduğu gibi *"devlete yardım etmekten başka günahı olmayan kişiler!*....Biz devletin 70 sente muhtaç kaldığını Demirel'in ağzından işitmiştik ama, sicilli katillere zebun düştüğünü yeni işitiyoruz... Aynı vali, bu "Maskeler Aşağı" operasyonu ertesinde, kendisine, *"Operasyon sırasında maskeli kişiler kullanıldığını, bu maskelilerin eli kanlı faşistler, ülkücüler olduğunu duyuyoruz"* dediğinde, CHP milletvekili Vural'a ne buyuruyor, biliyor musunuz? *"Biz bilgi almak için bazı kadınlardan da yararlanıyoruz. Onlara aşk yaptırıyoruz. Şimdi de bunlara orospu diyebilir misiniz?"* diye soruyor. Vay anam vay! Ankara müftüsü de bunun üzerine, "Devlete yardım için aşk yapmak caiz değildir" fetvasını veriyor. Aşık (eşek değil), silâhdar, (katır değil) attar mühürdar, ne günlere kaldık, ey gazi muhtar!...

Yozgat MHP İl Başkanı *"İlimizi yöneten derneklerimiz var. Beş bin de istihbaratçımız bulunuyor,"* diye demeçler çekerken, Ordu'nun Valisi olmaması gereken ve Urduca konuşan Ordu Valisi, Fatsa'da halk mahkemelerinin olduğunu kanıt diye Fatsa Şenliği'nde giyilmiş dokuz aksesuar cübbesini fora ediyor gazetecilerin önüne. Zati Sungur sanki, mülke amir değil!

İş bu hale gelince, 16 Temmuz günlü *'Hürriyet'*'te, Oktay Ekşi "Anarşinin asıl suçlusu ne sağ, ne soldur.. satan devlet adamlarıdır." demekte kendine göre haklı. Nokta nokta koydum "satma"nın yüklemlerini, görüyorsunuz! Bu da gazetemizin zaten başından aşkın belâlarına bir yenisini eklememek için. Bir tür nokta operasyonu yani... Neyzen Tevfik:

"Şu bizim hahamzâde Ahmet Emin
din ve imanımıza çatmadadır.
Başımız ağrımaz, etsek de yemin,
Vatan'ı on kuruşa satmadadır."

diye bir beyit düzmüştü.

Ben de, "Fatsa Muharebesi"'nin sevkülceyşini kendine vazife edinenlere sorabilir miyim acaba..... Elime beş-on kuruş geçti de şu sıra...

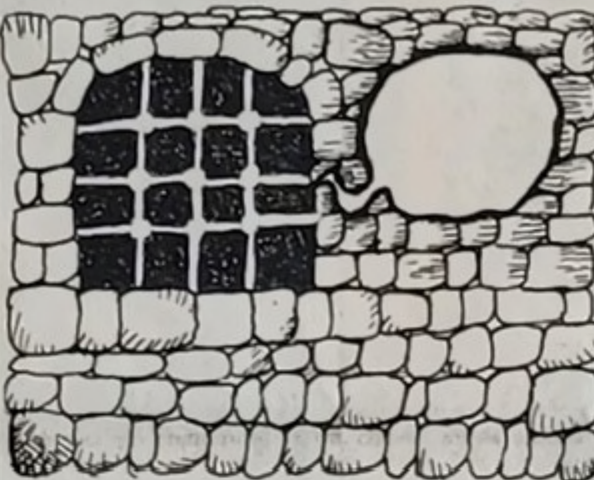
MASKELER AŞAĞI!
İTLER YUKARI!

Yine oturaklarıyla elbet! Faşist deyince, aklıma hep o oturaklı (oturduğu yere lök gibi çöken anlamına değil elbet) Kanlıca'daki it aklıma geliyor. Zavallı, yine hangi devlet çöplüğünde geberdi acaba?... Biz ki, tarihin çöpçüleriyiz, süpürgelerimize hem gayret, hem dikkat edeceğiz!... Hem de devlet edeceğiz!....

Bakanlar Kurulu toplantısı yapıldı. Toplantı sonrasında konuşan Başbakan, "Fatsa'daki yüzü kapalı muhbirler hakkında *"Adam yüzünü kapatmış, ne diyeyim, ayıp etmiş"* dedi. Şu Demirel'in fotoğrafını çekmekte fotoğrafçı arkadaşlar, kimbilir ne güçlük çekiyorlardır. Suretini ve suratını bulamadıklarından ötürü.

HALKIN DİLİNDEN

"Can ve mal emniyetimiz yoktur"

Bizler Urfa'nın Bozova ilçesi Koçhisar köyü sakinleriyiz. Köyümüzde halk düşmanı satılmış bir takım insanlar mevcuttur. İşte bu bahsini ettiğim şahıslar, köyümüzde devrimci mücadeleyi baltalamak köyümüzün geri kalmışlıktan kurtulmasını istemedikleri için ne pislik gerekiyorsa yapmaktan geri kalmıyorlardı.

Şöyleki bizler bu ajan ve halk düşmanı insanlara karşı mücadele etmeye karar verdik.

Bundan üç yıl önce isimlerini aşağıda zikredeceğim şahıslar meramızı bize yasak ettiler ve hayvanlarımızı aç bırakıp geçeleri zarar vermeye başladılar. Bu haksızlık yetmiyormuş gibi, kendi yandaşları olan ve Bozova toprağında zalimliğiyle tanınan faşist belediye başkanı Mustafa Arusoğlu da kendilerine devletçe yardım edip bizleri cezaevine koydurttu. Bilahare, çok mağdur olduğumuz için belediye başkanı bize barışırsak hapisten çıkarılacağımızı bunun için de karşı tarafa 100 bin lira para ödememiz gerektiğini söyleyip bu parayı bizden siyasetle aldı. Daha sonra üstüne oturdu.

Şimdi bizler altı kişi köyümüzde çoluk çocuğumuzu korkutarak yıldırarak evlerimizi ve arazilerimizi elimizden almak isteğindeler. Asıl olay yaratan kendileri oldukları halde bizim boynumaza atarak bizleri mağdur duruma düşürmekteler. Bu adamlardan her şey beklenir. Bu şahıslar AP ve MHP yandaşları ve partizanları olan ve de ihbarcı olan Mustafa Dağ, Mustafa Şeker, Ali Ceylan, Derviş Ceylan isimli şahıslardır. Kendilerine belediye başkanı da yardımcı olduğu için ellerinde bulunan otomotik silahlarla geceleri evlerimize ateş açtıkları için savcılığa şikayette bulunduğumuz halde belediye başkanı olayı örtbas ettirmeye çalışmaktadır. Ailelerimiz perişan durumdadırlar.

Can ve mal emniyetimiz devletin güvenliğinden yoksundur. Bütün suçumuz gerici ve kendilerine yandaş olmamaktır. Bütün malımız talan edilsede hepimiz ölsekte Faşizme karşı devrimci mücadelemizi asla durduramayacaklar.

TUTUKLU B.G.N.K
A.G,R.K,İ.G,A.G

URFA BÖLGE
KAPALI CEZAEVİ
URFA

Fransa'daki Türkiyeli işçiler

Bizler Mehmet Yavuz'un Fransa Montbeliard'daki arkadaşlarıyız. Bildiğiniz gibi Mehmet Yavuz 5 Haziran günü faşistlerce katledildi. Faşistlerinin bu kanlı saldırılarının, onların kafa yapısından ve dünya görüşünden kaynaklandığının bilincindeyiz. Ve de Avrupa'daki bu saldırıların Türkiye'deki faşist terörden ayrı bir şekilde düşünülmemesi gerektiğini biliyoruz.

Anti-faşist mücadele biçim olarak her ne kadar somut koşullara göre değişsede öz olarak her yerde aynıdır. En geniş emekçi halk yığınlarını duyarlı hale getirmek ve faşizmin karşısına bir kale gibi dikmek, demagoji Terör politikalarını boşa çıkartıp gerçek yüzlerini teşhir etmek. Bizler de bu anlayıştan hareketle, burada en geniş kitlelere, onların desteğini de sağlamak için gittik. 21 demokratik kuruluşla ilişkiye geçerek onlarında bu saldırılara karşı yer almalarının ve tüm protesto eylemlerine katılmalarını sağladık.

İlk önce faşizmin teşhiri için bir salon toplantısı düzenledik. 10 bin protesto bildirisi 30 bin mitinge çağrı bildirisi dağıttık. Gazetemizde (demokrat) da yayımlanan afişi bastırdık ve en son 1500 kişilik-bu küçük kasaba için büyük bir rakkam-miting düzenledik. Tam disiplin içerisinde geçen miting Halk güçlerine coşku ve moral kazandırırken halk düşmanları da gereken dersi almıştı. Her milletten tüm demokrat, devrimci ve ilericiler anti-faşist sloganlar haykırdılar.

Her ne kadar bizler Türkiye'den ayrı olsakta Türkiye'mizin sorunlarını bilerek yarınlarını düşünerek yaşamakta, ve döndüğümüzde kendi sınıfımızın yanında yer alacak biçimde hazırlanmaktayız...

Dostça selamlar.

MONTBELİARD'DAN DEVRİMCİ İŞÇİLER

Bizim köyün sözlükçesinden

Bizim köyde bilinç
bir koşumluk odunu
bir başına getirebilmektir "yukarı" dağlardan
ve de bire en çok alabilmektir ekilen kayalıklardan.

Bizim köyde umut
yaz ortasında bir kara bulut
bahar başında tohum saçan bir el
kış ortasında bir akyeldir karları eriten.

Bizim köyde sevinç
dört kızın ardından gelen iri gözlü bir oğlan
ve bir takım elbisedir
arife gününde bir delikanlıya alınan.

Bizim köyde sancı
on sekizinde bir ilk annenin
kaba kuşluk bitimi-omzunda kazmasıyla-
babası gurbette oğlunu doğurmasıdır
taşlık tarla yollarında.

Bizim köyde direnç
otuz teneke buğday
ve de tek banka parasıyla
uzunca bir kışa aldırmayıp
yeniden kucaklaşabilmektir baharla-yazla.

Bizim köyde sevda
küllenmeyen bir ateştir
on dördünde oğlanların-kızların
gizlice kundakladıkları.

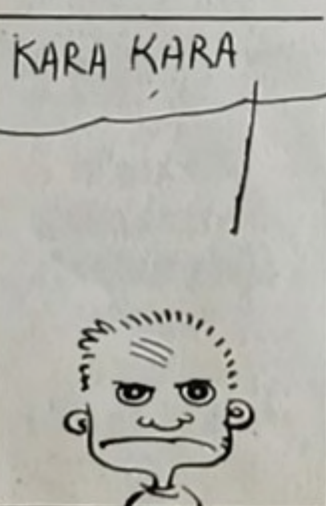
Bizim köyde hüzün
on beşinde bir kızın sabaha soğumuş yatağı
ve de boğazı tokluğuna ekilenlerin
bir sağanak sele aldırılmasıdır baharları.

Bizim köyde ölüm
bebekler için de olsa eceldir
tanrı çok sevdiğinden onları
yanına alırmış daha çıkmadan kırkları.

Y.S

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

19 TEMMUZ

1968 ABD 6. filosunun İstanbul'a gelmesiyle başlayan gösteriler ülke çapında yaygınlaşmaya başladı. Trabzon'da radar üssüne yürüyen öğrencilere polis saldırdı. Aynı amaçla İzmir ve Amara'da da gösteriler yapıldı.

1969 İzmir'de Büyük Efes Oteli'nde çalışan işçiler, OLEYİS yönetiminde greve gittiler.

1975 Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne Hasan Tan'ın atanmasıyla başlayan boykot sürerken, 16 öğrenci daha gözaltına alındı.

1977 Töb-Der Genel Merkezi'ne faşistler tarafından tahrip gücü yüksek bomba atıldı. Can kaybı olmayan olayda, büyük hasar var.

1978 Üsküdar Ümraniye Örnek Mahallesinde belediyeye bağlı yıkım ekipleri, çok sıkı güvenlik önlemleri altında 150 gecekonduyu yıktılar. Yıkıma itiraz edip direnen halk ise, güvenlik güçlerince engellendi.

-İstanbul'da 58 işçinin çalıştığı Hilton kumarhanesinde, işçiler İsviçre'li işveren ile OLEYİS Sendikası arasında çıkan anlaşmazlık nedeniyle greve başladı.

- Isparta'da Palas mahallesinde evine gitmekte olan öğretmen Ali Arıcı ve 3 arkadaşı, faşistlerin taşlı-sopalı saldırısı sonucu yaralandı.

1979 Turgutlu CHP ilçe yönetim kurulu üyesi Selami Atak'ın evi üçüncü kez kurşunlandı, olayda can kaybı olmadı.

-İzmir'de Buca Mimarlık Fakültesi'nde derse girmeye gelen öğrencilere içlerinde Buca ÜGD ikinci Başkanı'nın da bulunduğu bir grup faşist saldırdı, olayda Kazım Uyual adlı öğrenci ağır, beş öğrenci de hafif yaralandı.

DÜNYA GÖZÜYLE

Sağlam birliğin yolu

Türkkaya ATAÖV

Yugoslav federasyonunu oluşturan Cumhuriyetlerde ayrı din ve mezheplerden apayrı dilleri konuşan 14 halk sağlam bir birlik içinde yaşamakta devam ediyor. İkinci Cihan Savaşında krallığın ve Nazizmin müttefiki ve şimdi de Yugoslavya'daki rejimin dışta yaşayan düşmanları Ustaşiler'in dedikleri doğru çıkmadı. Tito'dan sonra Yugoslavya hiç değişmedi. Şu anda bir toplantıya katılma nedeniyle bulunduğum Yugoslavya'da rejim, devlet ve ülkenin bütünlüğü eskiden olduğu gibi sağlam görünüyor.

Yugoslav Birliğindeki sağlamlığın gizi siyasal sistem demokratikleşir ve halk yığınlarının gelişmesi için temel dönüşümler sağlanırken, milliyetler sorununun da adil ve acil biçimde çözülmesinde, bunun sonucu olarak da Sırp, Hırvat, Sloven, Karadağlı, Makedon, Arnavut, Türk, Macar, Romen, Alman, Bulgar, Yunan, İtalyan ve Leh kökenli tüm Yugoslavların kendilerini bütün ülkede, herkes gibi, birinci sınıf yurttaş saymaları ve böyle sayılmalarındandır.

Çeşitli halkları yıpranmaz bağlarla birleştiren bu eşitçi sistemin kökleri İkinci Cihan Savaşı yıllarında ve savaş bitiminde uygulanan yeni anlayışta yatar. Yeryüzünde her devlet içinde, bütün ülkelerde halklar ya da azınlıklar yer alır. Bunların aynı sınırlar içindeki başka halklarla, hele çoğunlukla bütünleşmesi konusunda Yugoslav deneylerinden öğrenilecek çok şey var. Tito'nun kaybından sonra da sarsılmadan ayakta duran Yugoslav Birliği gücünü bu birliği oluşturan grupların tam eşitliğinden alıyor. Kuşkusuz, azınlık sorununun çözümü ilgili halklar adına konuştuğunu söyleyen burjuva temsilcilerinin kendi aralarında yaptıkları uzlaşılardan geçmez. Konu bir siyasal iktidar bölüşümü ve ekonomik zenginliğin dağılımı da değildir. Basit bir sınır sorunu olarak da görülmemelidir. Asıl önemli olan konuya yaklaşım, bu yaklaşımdaki demokratik öğedir.

Ülkede birlik, bütünlük ve barış aynı sınırlar içinde yaşayan ve birtakım farklılıkları olan halkların demokratik halklara sahip olmalarından geçer. Yugoslavya milliyetler sorununun çözümünü eşitçi yasaların kabulünde, değişik halklar için demokratik bir rejimin benimsenmesinde görmüştür. İkinci Cihan Savaşının daha başlarında parçalanmaya yüz tutan ve bir ara Hırvat "özerk" yönetimi ve Sloven milliyetçiliği dönemlerinden geçen Yugoslavya, Tito'nun uzak görüşlü ve adil yaklaşımıyla bugünkü devletin temellerinidaha savaş yıllarında atmış ve ölmeden önce de sarsıntılara yer vermeyecek son önlemleri almıştır. Yugoslavya'da temel bir değişikliğin beklenmediği bilinmelidir.

Humeyni rejimine karşı düzenlenen darbe girişiminden sonra

İran'da burjuvazinin temsilcisi "Ulusal Cephe" yanlıları tasfiye ediliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

● **Eski Başbakan Mehdi Bazergan'ın önderi olduğu Ulusal Cephe yanlıları Parlamento'dan, Ordu'dan ve devlet kademelerinden uzaklaştırılıyor**

İran'da Humeyni rejimine karşı düzenlenen darbe girişiminin ortaya çıkarılmasından sonra, Ordu, parlamento ve Devlet dairelerinden burjuvazinin siyasi temsilcisi "Ulusal Cephe" yanlıları bir bir tasfiye ediliyor.

Darbe girişimini eski Başbakan Mehdi Bazergan'ın liderliğini yaptığı Ulusal Cephe'nin hazırladığı söylentileri yayılıyor. Halbuki resmi açıklamada, darbeyi Şah'ın son başbakanı Şahpur Bahtiyar'ın düzenlediği bildirilmişti.

Girişim ortaya çıkarıldıktan sonra, Ulusal Cephe'nin bellibaşlı önderleri hakkında parlamentoda soruşturma açıldı.

Parlamento içinde, mollaların temsilcisi İslam Cumhuriyet Partisi'nin etkinliğiyle kurulan "soruşturma komisyonu"nda, Ulusal Cephe'nin önderlerinden ve eski Cumhurbaşkanı adayı Ahmet Madani, hakkında da bir anket yapılmış, Madani, komisyonun önüne çıkıp politik geçmişi hakkında bilgi vermeyi redderek, milletvekilliğinden istafa etmiştir.

Şimdi de yine Ulusal Cephe milletvekili Hüsrev Gaşgai hakkında da, milletvekilliğinin düşürülmesi için bir soruşturma açıldı.

Mecliste yapılan oylamada Gaşgai'nin milletvekilliği düştü.

Parlamento içinde Ulusal Cephe yanlılarına yapılan baskıların dışında, Ordu'daki Cephe yanlıları da geniş ölçüde tasfiye edildi.

Bu kişilerin Şahlık rejiminin artıklarıyla ve CIA ile işbirliği içinde olduğu vurgulandı.

Ulusal Cephe yanlıları tasfiye edilmeye çalışılırken, sol hareketler ve kürtler üzerindeki baskılar da sürmekte.

Mahabad'da Halkın Fedailerinin yaptığı bir mitinge bomba atıldı, üç kişi öldü, 25'i ağır olmak üzere bir çok kişi yaralandı.

Bu arada Kürdistan'ın diğer bölgelerindeki son çatışmalarda 13 Peşmergenin ve yedi devrim muhafızının öldüğü, Tahran radyosunca açıklandı.

Sandinista Cephesinin önderlerinden Tomas Borge:

"Mücadele asıl şimdi başlıyor"

● **19 Temmuz 1979'da Sandinista Cephesinin iktidarı ele almasıyla, Nikaragua Devrimi yeni bir aşamaya girdi..**

NİKARAGUA DEVRİMİNİN ROTASI

Roger BURBACH

—1—

Nikaragua devrimi birinci yılını doldururken, kendine özgü bir biçimde gelişen Nikaragua devriminin gelişiminin hangi yönde olacağı konusu da tartışılıyor. Bazı yorumculara göre Sandinistler içinde reformist unsurlar ağır basarken, aşağıda incelemesini sunduğumuz Roger Burcbach'ın Nikaragua'dan döndükten sonra yayınlanan incelemesinde bu iddiaların gerçeği yansıtmadığı ileri sürülmektedir. Roger Burbach Amerika'da yayınlanan ve Latin Amerika'daki gelişimleri irdeleyen en önemli Marksist dergilerden NACLA'nın yazı kurulunda yeralmaktadır. Burbach bu yazısında öncelikle devrimci önderliğin pekişmesi, kitle örgütlerinin yaygınlaştırılması ve ekonominin kilit noktalarının kamulaştırılması gibi konuları ele almaktadır.

Somoza rejiminin Sandinista gerillaları tarafından devrilişi, Latin Amerika'nın gerisi üzerinde derin etki yaptı. El Salvador ve Guatamela gibi ülkelerdeki askeri rejimler, Nikaragua'daki olaylar dizisi sonucu sallanırken, Şili ve Arjantin gibi uzak ülkelerdeki devrimci hareketler de Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi (ya da Sandinista Cephesi)nin zaferi sonucu yeni umutlar geliştirdiler. Fakat Somoza sonrası dönemde, Nikaragua devrimci sürecinin tuttuğu yol, Sandinista Cephesi'nin zaferi kadar önem taşıyor, Sandinista Cephesi'nin iki kurucusundan biri olan Tomas Borge'nin zaferden kısa bir süre sonra söylediği gibi, "En zor görev henüz önümüzdedir. Savaş asıl şimdi başlıyor."

Nikaragua devriminin rotası, sosyalist ülkelerin ve kurtuluş hareketlerinin dünyanın bir çok kısımlarında karşı karşıya kaldığı sorunlar nedeniyle daha da önem taşımaktadır. Kamboçya'da besin üretiminin çökmesi, İran devriminde islamcı dinsel güçlerin egemenliği, Çin ve Vietnam arasındaki sınır savaşı-bunlar Üçüncü Dünya'daki sosyalist hareketi, tam da emperyalist ülkeleri etkileyen politik ve ekonomik bunalımlar dolayısıyla önemli atılımlar yapabilecekken geriye iten önemli gelişmelerden bir kaçıdır. Bu bağlamda, 2,5 milyondan daha az nüfuslu küçük bir ülke olan Nikaragua'daki olayların gelişimi, Üçüncü Dünya ve sosyalizm için özel bir önem kazanmaktadır. Bazı görüşlere göre Sandinistler içinde reformist kanat ağır basmaktadır, ama bu doğru değildir.

ZAFERDEN SONRAKİ GELİŞMELER

Devrimin nihai kaderi henüz belirlenmemiş de olsa, Nikaragua'daki gelişmeler burjuva reformistlerinin hükümete egemen olmadığını ve Sandinista Cephesi ile halk kesimlerinin ülkeyi ileriye, devrimci sosyalist bir yörüngeye doğru götürdüklerini gösteriyor. Zaferden beri olan temel gelişmeler şunlardır: (1) Sandinista Cephesi'nin dokuz kişilik Ulusal Yürütmesi içinde devrimci bir perspektifin pekiştirilmesi, (2) halkın çıkarlarını yansıtan kitle örgütlerinin oluşturulması ve sınıf mücadelesine sokulması ve (3) Ulusal İmar hükümeti tarafından ekonominin anahtar sektörlerinin toplumsallaştırılması.

ULUSAL YÜRÜTME

Üç Sandinista eğiliminin (Sosyal-demokrat eğilimli, Tecceristas, sol eğilimli uzun Halk Savaşı (GPP) ve Proleter Eğilim (TP) Mart 1979'da, dokuz üyelik, Ulusal Yürütme de birleşmesi Somoza'nın devrilmesindeki belirleyici etmenlerden biriydi. Bu üç eğilime askeri eylemlerini koordine etme ve politik tartışmalarla meşgul olma olanağını verdi. 19 Nisan'daki zaferden beri savaştan yıkılmış ülkeyi yeniden inşa için ortak bir politik perspektif işlendi. Üst dereceli bir Sandinista önderinin belirttiği gibi, "Artık üç eğilim değil, yalnızca bir Sandinista Cephesi var." Örgüt üyeliği için istenen koşullar birleştirildi ve ortak bir politik eğitim programı geliştirildi.

YÜRÜTME İÇİNDEKİ EĞİLİMLER

Bazı yabancı gözlemciler ortak bir cephede birleşmek yerine, Terceristas'ın diğer iki eğilime sosyal demokrat bir program kabul ettirdiğini ileri sürüyorlar. Bu yorum Somaza'nın devrilişindeki bir yıl önceki politik gelişmelerin yanlış değerlendirilmesine dayanıyor. Bu dönemde Terceristas Nikaragua'da küçük-burjuva ve hatta burjuva kesimler arasında ittifak oluşturmaya çalışıyordu. Ve uluslararası alanda Terceristas Batı Avrupa ve Latin Amerika'nın sosyal-demokrat hükümetlerinden mali ve hatta askeri destek alıyordu. Fakat bu gelişmeleri irdeleyen Sandanista Cephesinin eleştiricileri Terceristas'ın politik stratejisini yanlış yorumladılar. Sosyal demokrat ve küçük burjuva güçlerin desteği, Somoza'yı devirmek ve Amerikan askeri müdahalesini defetmek için mümkün en geniş temeli oluşturmada can alıcı noktalardan biriydi. Bu gün hem Proleter (TP) hem de Halk Savaşı (GPP) eğilimleri, sosyal-demokratların uluslararası desteği ve Anti-Somozacı iş çevrelerinin yerel desteği olmadan Somoza'nın yenilgisinin çok daha zor olacağını kabul ediyorlar.

Bu yaygın destek arayışı Terceristas'ın uzun dönemdeki devrimci amaçlarını terk etmelerine yol açmadı. Sosyal-demokratlar ve küçük burjuva unsurlar büyük sayılarda Terceristas'ın saflarına katıldılar, fakat önderlik hiçbir zaman sosyal demokrat olmadı. Ulusal Yürütme'nin üyeleri olan Terceristas'ın Daniel Ortega, Humberto Ortega ve Viktor Tirado Marksisttirler. Küba devriminden kuvvetle etkilenmişlerdir ve işçilerin ve köylülerin çıkarlarına dayanan bir sosyalist toplumun gelişiminin Nikaragua'nın karşı karşıya kaldığı sorunları çözümü için tek yol olduğuna inanmaktadırlar.

KİTLE ÖRGÜTLERİ

Somoza'nın devrilişinden beri olan en önemli devrimci gelişme, kitle örgütlerinin hızla büyümesidir. Ülkenin politik öncü örgütü olarak, Sandinista Cephesi, halk güçlerinin devrimin kazanımlarını korumak ve daha ileri götürmek üzere ülke çapında seferberliği başlattılar. Zaferden kısa bir dönem sonra, halkçı örgütlerin ve politik oluşumların geniş bir kesiminin biraraya geldiği Birleşik Halk Hareketi çözüldü ve yerine halk içindeki sınıfların değişik kısımlarını temsil eden yeni kitle örgütleri kuruldu. **Juventud Sandinista 19 de Julio** (19 Temmuz Sandinista Gençliği) yeni kurulan gençlik örgütüdür. **Asociacion Nikaraguense de las Mujeres Luisa Amanda Espinoza** (Luisa Amanda Espinoza Nikaragualı Kadınlar Birliği) kadın haklarını geliştirmek ve kadınları devrimci mücadelede birleştirmek üzere kurulmuştur. Yeni emekçi **Central Sandinista de los Trabajadores** (Sandinist İşçiler Merkezi) -CST- kent ve sanayi işçilerini kucaklarken, **Asociacion de los Trabajadores del Campo** (Kırsal İşçiler Birliği) -ATC- tarım işçileri ve köylülerden oluşur. **Comites de Defansa Sandinista** (Sandinist Savunma Komiteleri) -CDS- halk hizmetlerini koordine eden, bölgesel güvenlikle uğraşan ve bölgesel düzeydeki politik olayların örgütlenmesine yardımcı olan temel düzeydeki örgütlenmelerdir.

İktidar Sandinista tarafından ele geçirildikten sonra 180 bin Nikaragualı gönüllü genç, Somoza diktatörlüğünün miras bıraktığı cahilliğe karşı açılan okuma yazma kampanyasına" katıldı.

YARIN: İŞÇİ ÖRGÜTLERİ

EKONOMİ

Uluslararası Özyönetim Konferansı devam ediyor

● **İsveç'li iktisatçı Lındkvıst ise İsveç'te iflas eden fabrikaların işçiler tarafından satın alınarak işletildiğini ve iflastan kurtarıldığını söyledi**

● **Konferans'ta bir konuşma yapan Prof. Bulutoğlu, "Yönetime ve sorumluluğa katılma, kardan pay ile desteklendiğinde daha olumlu sonuçlar vermektedir." dedi**

EKONOMİ SERVİSİ

2.Uluslararası Öz yönetim Konferansı'nın ikinci gününde bir konuşma yapan Prof. Kenan Bulutoğlu, kamusal ve özel işletmelerde emeğin yönetim alanında daha fazla yetkiler kazandığını söyledi.

Bulutoğlu konuşmasında, yönetim yetkisinin mülkiyet hakkına dayanması kuralının Roma Hukuku'ndan kaynaklandığını, ancak, sanayi toplumlarında bu kuralın aşıldığını belirterek, "Bir yandan özel işyerlerinde işçiler toplu sözleşme ya da yasal düzenlemelerle yönetim yetkileri kazanırken bir yandan da kamu işyerlerinde mülkiyete dayanan siyasal, bürokratik yönetim, üretici emeğe üretici işlevler vermeyi kabul etmektedir" dedi.

Konuşmasında, Türkiye'de 17 yıllık uygulama sonucunda, artık toplu sözleşmegörüşmelerinde ücret ve çalışma saati dışında iş disiplini, çalışma düzeni, işçi alımı çıkarılması ve yönetimde işçilerin işbirliğine yer verildiğine değinen Bulutoğlu, şunları söyledi:

"Yönetime ve sorumluluğa katılma, kardan pay ile desteklendiğinde daha olumlu sonuçlar vermektedir. Geçen hükümet döneminde KİT Yönetimlerine işçilerin katılmasını sağlamak üzere hazırlanan reform tasarısı uygulansa idi KİT'ler bugünkü yönetim çıkmazını aşabileceklerdi. Bugünkü hükümet KİT'ler için uyguladığı 'kendi yağı ile kavrulma' politikasının aslında KİT'lerin tasviyesi ve özel kesime devri planının ilk aşamasıdır. KİT'ler uzun süre siyasal bürokratik yönetim ile karlarını özel kesime kaptırmaş hesapsız toplu sözleşmelerle kıdem tazminatı yükü altına girerek tek varlıklarını yitirmişlerdir. KİT'lere yeniden canlılık vermek için bürokratik yönetimi ve kendi yağıyla kavrulma politikasını terk ederek işçileri yönetime ve sorumluluğa katmak gerekir."

Daha sonra söz alan İsveç'li Lars Lındkvist, İsveç'te iflas eden fabrikaların işçiler tarafından satın alındığını ve yönetildiğini böylece iflastan kurtarma yoluna gidildiğini söyledi.

Lındkvist konuşmasında, özellikle 1973'ten bu yana 40'dan fazla fabrikanın azalan karları veya iflas nedeniyle kapanınca, işçilerin de işsiz kalma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığını belirterek, devletten aldıkları kredilerle bu fabrikaları satın aldılar. Böylece doğacak işsizlik artışını, üretim eksikliğini durdurdukları gibi artan ithalat talebini kısmayı da başardılar."

İKV: "F.Almanya'nın Türklere vize uygulaması Devletler Hukukuna aykırıdır"

EKONOMİ SERVİSİ

İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) tarafından yapılan açıklamada, Federal Almanya hükümetinin Türk vatandaşlarına vize zorunluluğu koyması eleştirilerek, "bu karar sadece dostane olmayan bir davranış olmakla kalmamakta, aynı zamanda taraflar arasında yürürlükte olan uluslararası anlaşmaları ihlal ettiğinden devletler hukuku'na da aykırı düşmektedir" denildi.

İKV, Türkiye ile AET arasında imzalanan ortaklığa geçiş döneminin şartlarını saptayan Katma Protokol'un 41. maddesi ve Roma antlaşmasının 53. maddesi gereğince akit taraflarının aralarında yerleşme hakkı ve hizmet konusunda kısıtlama getirilemeyeceğini ileri sürdü.

Açıklamaya şöyle devam edildi:

"Halen Almanya'da oturan ve sayıları iki milyona yaklaşan vatandaşımızı da yakından ilgilendiren bu konu üzerinde gereken önem ve ölçüde durulmadığı kanısı yaygınlaşmaktadır. Alman vizesinin gerçekleşmesine seyirci kalma yolu seçildiği taktirde, öteki AET ülkelerinin de Türk vatandaşlarının ülkelerine girişini vize şartına bağlayacağı kuşkusuzdur"

GÖSTERGE

Haber ve yorum

Arslan Başer KAFAOĞLU

"Anadolu sanayii önlem alınmazsa batabilir!.." Kim diyor bunu? Devletin sanayii kesiminden sorumlu bakanı, dostumuz Nuri Bayar... Ne diyor sayın bakan? Şunları diyor: "Bu çok önemli ve vahim bir durumdur. Anadolu'daki küçük ve orta boy sanayi kuruluşları kur farkları nedeniyle mali bir krizin içine girmişlerdir. Bakanlığımız kendisini ilgilendiren gerekli girişimleri yapmıştır.

Eğer tedbir alınmazsa Anadolu'daki küçük ve orta boy sanayi kur farkları nedeniyle yok olabilir."

Demeç 17 Temmuz'da Hürriyet Gazetesi'nde çıkmıştır ve biz buraya hiç eksiksiz aktardık.

* * *

"Dış kaynak gereksinimi beş ayda 850 milyon liraya yükseldi" Neden bu haber? Ekonomik konularda verdiği haberlerde titizliğiyle isim yapmış ANKA ajansından. Pekiy "hani sayın başbakanın o kadar kötülediği 1979 yılında-gerçekten kötü bir yıldı- durum neymiş? Tuhaftır, geçen yıl açık yok, fazla varmış. Ecevit hükümetinin 1979 yılı ilk beş ayında "dışsatım - işçi döviz girdileri.. dışalımdan 500 milyon daha fazlaymış.. Yani Ecevit'in Ocak—Mayıs 1979 dönemine göre, Demirel'in 1980 Ocak—Mayıs dönemi 1 milyar 350 milyon dolar geride...

Gine aynı ajansın aynı gün (16 Temmuz) verdiği habere göre, ödememiz gerekirken, yani ekonomik ve hukuksal deyimiyle "vadesi gelmiş" borçların toplamı 2,7 milyar dolardır. Geçen yıl bu miktar 2 milyar dolar civarındaydı. Vadesi gelip te ödenmeyen borçların bir ülkenin başına ne dertler açacağını da Sayın Başbakan bizden iyi bilir.

* * *

Bir de iktidar taraftarı ünlü TERCÜMAN gazetesini görelim. Açalım 17 Temmuz günlü gazetenin 5'inci sahifesini... Önce bitinci sütuna göz atalım. "İnşaatın son derece yavaşlaması, metal sanayiinin üretimi kısması ve büyük bölümünün grevlerle kapalı olması, demir-çelik talebini kısmıştır." Ha! Demekki neymiş? "İnşaat son derece yavaşlamış..." "Metal sanayii üretimini kısmış" ve yine metal sanayiinin "büyük bölümü grevlerle kapanmış" Bir de aynı gazetenin aynı haberinin son paragrafını okuyalım: "Gerçek şudur ki, demir fiyatları ne fazla üretimden düşmüş, ne de Karabük bol üretim yapabildiği için günü gününe demir verir olmuştur. Piyasa da kriz vardır. Ekonomimizin bel kemiği olan inşaat sektörü kıpırdamazsa demir-çelik sanayiinin hali daha da perişan olacaktır." Ha şöyle insafa gelin sayın profesör ya da sayın sanayici (Çünkü o yorumları ikinizden birinin yazdığı söyleniyor.) Ama biz bunları daha Ocak ayı çıkmadan öngörürken sizler "Bunlar komünist uydurmasıdır" diyordunuz.

Şimdi aynı sahifeden iki sütun atlayalım ve ampul sanayine gelelim. Ne yazıyor TERCÜMAN? "Ampul üretiminin 1980 yılının ilk dört aylık döneminde 1979 yılının ilk dört aylık dönemine oranla yüzde 35,5'lik bir düşüş gösterdiği öğrenildi". Pekiy bubilgiyi TERCÜMAN nereden almış? DPT'nin verilerinden... Pekiy bu DPT kime bağlı, önce Turgut Özal'a sonra sayın Başbakan'a. Pekiy bu üretim düşüşündeki nedenler acaba nelerdir? İki paragraf altta da bu anlatılmış:

"Raporda (yani DPT raporunda) ampul ve floresan üretiminde ortaya çıkan düşüşe döviz transferlerinde karşılaşılan güçlükler sebebiyle hammadde ithal edilememesinin yol açtığı belirtildi." Şimdi bu haberin yanında bir yorum var. Yorum ne demektir? görülen, duyulan bir olaya uygun uslama, açıklama demektir. Ama gelin görün ki Tercüman'da haber bir yana çeker, yorum öte yana... Ampül sıkıntısı bir sütun sonraki yorumda habere göre şöyle yorumlanıyor:

fabrikalar Şubat ayından itibaren bol hammaddeye kavuşturulmuş, fakat en büyük glob ampul üreticisi (general Elektrik'te ve en büyük floresan üreticisi Bastaş'daki grevler, hükümet ertelemeleri ve grevler fabrikaları devreden çıkarmıştır.".. İlahi TERCÜMAN, gelen haberin yöneticilerden geçtikten sonra ne hal aldığını nasıl yorumlandığını şu yukardaki haber ve yorum olmasa okuyucularımıza bu kadar somut anlatamayacaktık... Allah senden razı olsun.. Gelen haber "ampulda üretim azalışı döviz kıtlığı nedeniyle hammadde ithal edilememesi..." Yorum nedir? "Ah hain işçiler!.."Haber" Yargıtay Balgat katliamı sanıkları iki faşist hakkında idam hükmünü onayladı" Demirel'in yorumu "Fitne'nin kaynağı sol ve solu koruyan CHP'dir" Haber "ekonomide inşaat demir-çelik, çimento, metal sanayii, ait endüstrial, sigara yapımı, kömür, ham petrol üretiminde büyük gerilemeler var. Bütçe açığı 350 ve KİT açıkları 200 milyon lirayı buluyor" Başbakan'ın yorumu: "Ekonomide köşeyi döndük..."

Anlaşılıyor mu şimdi gece gündüz insan ölmesinin ve canilerin bulunamayışının nedeni? Anladınız mı gerçeklerden neden korkulduğunu? Ve anladınızmı halk dostlarının birer ikişer telef ediliş nedenlerini?

GÜNÜN GÖZLEMİ

Tariş'ten Fatsa'ya... Fatsa'dan Şişli'ye...

Demirtaş CEYHUN

AP–MHP faşizmi, renkli basının ısrarla belirttiği gibi, gerçekten Çorum yenilgisini gözlerden saklamak için mi Fatsa operasyonuna girişti?..

Doğrusu hiç sanmıyorum...

Evet... AP–MHP faşizmi, görünmez devlet güçlerinin de desteğiyle (akılları sıra ustaca) planlayıp başlattıkları Çorum katliamında büyük bir yenilgiye uğradı. Birinci faşist saldırının başarısızlıkla sonuçlanmasını bir planlama hatası sayıp, bu kez dinsel inançları da alet ederek ikinci saldırıya geçti. Ama ikinci kez de ağızının payını aldı. Çorum'u faşistleştiremedi.

Faşizm, bu başarısızlığından dolayı köpür köpür köpürüyor. Yoksa Cumhuriyet tarihinde bir eşi daha bulanamaz o İçişleri Bakanı'nın "sağcı güçlerin devlete destek olma fikrinden hareket ederek katliama giriştiği" şeklindeki açıklamaları başka türlü nasıl açıklanabilir? Bence öfkenin körlüğünden, verdikleri açıkların bile farkında değiller.

Yani, AP–MHP faşizmi, Çorum yenilgisini sadece gözlerden saklamak amacıyla Fatsa'ya saldırmadı. Hem, güvenlik kuvvetlerinin de desteğine rağmen gücünün bazı yayın organlarının yaygınlaştırmağa çalıştığı kadar büyük olmadığının farkına vardı, bu kez de orduyu ardına takmağa çalışıyor. Hem de, Çorum'da faşist güçler karşısında direnen, hatta onu gerileterek yenilgiye uğratan devrimci halk güçlerinin, aralarında en küçük bir organik bağ bulunmadığı halde Fatsa ve benzeri yerlerdeki devrimci yığınlardan nasıl bir moral destek aldığını gördü. İşte asıl amacı bu; Fatsa'daki devrimci bilinci ezmek, yok etmek ve sonra Çorum'a yeniden saldırmak, Çorum'da faşizme karşı direnen bilinç Fatsa'da iktidarda çünkü. Faşizmi bilimsel olarak tanıyan faşizmle asıl nasıl mücadele edilmesi gerektiğini iyi bilen bilinç...

İçine düştükleri öfkenin körlüğüyle, operasyondan günler önce renkli basın aracılığıyla kamuoyu oluşturmağa çalıştılar. Fatsa halkını kışkırttılar da kışkırttılar... Akılları sıra, Fatsa halkı da, tıpkı kendileri gibi bilinçsiz bir öfkenin körlüğüne kapılacak ve operasyonu gerçekleştirecek orduya karşı silahlı direnişe geçecek. Böylece, silahlı çatışma çıktı yutturmacasına dayanılarak tanklı toplu bir saldırıyla Fatsa haritadan silinecek.

Ama bilimsel donanımlı devrimci bilinç, bu oyunu da açığa çıkardı. Faşistler kendi oyunlarıyla kendi bataklıklarına düştüler. Şimdi de, gene aynı öfkenin körlüğüyle, Fatsa halkını işkenceden geçiriyorlar. Şu Temmuz sıcağında evlerine hapsediyorlar. Hakkında yasal hiç bir suçlama olmayan Belediye Başkanı Fikri Sönmez'i işkencehanelere çekip, dişlerini kırıyorlar, ölümle burun buruna getiriyorlar. 1976 da Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ı görevinden alan ellerce görevden alıvorlar. Hıh...

Dostlar!.. Faşizmin Fatsa operasyonu, gerçekten üzerinde önemle durulması gereken bir olay... Oysa ne ana muhalefet partisinden, ne de öteki devrimci odaklardan şöyle dişe dokunur bir tepki geliyor.

Unutulmamalı ki, faşizm, AP–MHP Azınlık İktidarı'nı, daha iktidarlarının ilk günlerinde başlattıkları TARİŞ operasyonundan bu yana son derece planlı bir biçimde ardı ardına gerçekleştirdikleri operasyonlarla kesin faşist bir iktidara dönüştürmeğe çalışmaktadır. Yani AP–MHP faşist iktidarının politikasınıTARİŞ olaylarından bu yanaki girişimlerini inceleyerek kavramağa çalışmalıyız. Ama TARİŞ olaylarını unuttuk gittik. Bilmem ki TARİŞ olaylarını hala yargıçlarının önünde bizden başka savunan bir başka kimse var mı? 16 Şubat günü bu sütunlarda çıkan "TARİŞ İşçilerine Selam" başlıklı yazımız yüzünden, Işık Yurtçu ile birlikte nicedir yargıçlarının huzuruna çıkıp duruyoruz. Yürekli Avukat Orhan Apaydın TARİŞ olaylarının dosyasını hazırlıyor şu günler.

Ve ilginçtir. Çorum yenilgisinin öfkesiyle Fatsa'ya saldırıp bir yenilgi daha alan faşizm, bu kez de İstanbul'un göbeğinde Şişli'de suskun CHP'nin milletvekili Köksaloğlu'nu öldürüyor. CHP yöneticileri gene her zamanki İsa pozlarıyla söylevler çekiyorlar tabii...

CHP yöneticileri bugüne dek, faşizmin tırmanışını bizce sadece birer seçim kozu olarak ele almıştır. Seçimlerde propaganda unsuru olarak kullanılacak bir olay değerinde yorumlanıştır. Faşizm, nasıl olsa bana dokunmaz saflığına saplanmıştır. Bu nedenle Fatsa olaylarına, TARİŞ'ten bu yanaki olaylara bigane kalmıştır. Bir iki demeç vermekle yetinmiştir. Biliyoruz, CHP temelde bir burjuva partisidir ve burjuva partisinin anti faşist cephenin kurulmasında öncülük etmesi kesinlikle söz konusu olamaz. Gene, burjuvaların tıpkı bir amip gibi eleştirilere göre biçimlendiği de bilimsel bir gerçektir. Bu nedenle anti faşist cephe konusuyla, proleter hareketin bağımsızlığı konusunu birbirine kesinlikle karıştırmamak gerekir. Bu konuya yeniden döneceğiz...

Çiğli İplik'te işbaşı yapmak isteyen işçiler fabrikaya sokulmadı

İZMİR (DEMOKRAT)

Çiğli İplik Fabrikası'nın 25 bin iğlik ikinci bölümünün 16 Temmuz 1980 günü üretime geçeceğinin duyurulması üzerine, fabrika önünde biriken işçiler içeriye alınmadılar. DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'na üye işçiler, içeriye alınmamalarını ve işverenle güvenlik görevlilerinin fabrika önündeki tutumunu protesto ederek, toplu halde sendika önüne kadar yürüdüler.

ÇİGLİ İPLİK FABRİKASI FAŞİSTLERİN ÜSSÜ YAPILMAK İSTENİYOR

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Tekstil Sendikası İzmir Şube Başkanı Meftun Uyulgan, iplik fabrikasını faşistleştirme çabalarının hızlandırıldığını, fabrika müdürü ile yaptıkları görüşmede, Müdür Mehmet Kartaloğlu'nun "Ben yetkili değilim, olaylar benim boyumu aşıyor" şeklinde kaçamak yanıtlar verdiğini belirterek, şöyle konuştu:

"Geçtiğimiz aylarda da, işe başlamak için yönetime başvuran arkadaşlarımıza 'Eğer Tekstil'den istifa ederseniz, size işbaşı yaptırırım' yanıtı veriliyordu. Amaçları sendikamızı İplik'ten silmekti. Ancak işçilerin bilinçli tavrı ve sendikalarına sahip çıkmaları oyunlarını boşa çıkarttı. Fabrika Müdürü bir süre önce ikinci 25 bin iğlik bölümün 16 Temmuz'da üretime geçeceği haberini yaydı. Bunu duyan arkadaşlarımız işbaşı yapmak için fabrika önüne geldiklerinde içeri alınmadıkları gibi, güvenlik kuvvetlerinin uyarıları ile karşılaştılar. Ancak arkadaşlarımızın sağ duyulu, bilinçli tutumu yeni bir İnciraltı olayının meydana gelmesini önledi. Bu olay, fabrika yönetiminin kimin yanında olduğunu ve kamuoyunu nasıl aldatmaya çalıştığının somut bir kanıtıdır."

Tekstil Sendikası Bölge Temsilcisi İsmail Şentürk ise, önümüzdeki günlerde greve gitme olasılığından sözederek, "Üyelerimizin ekmeğini aşını elinden almak ve sendikalaşma özgürlüğünü gasbetmek için işbaşında bulunan hükümetin direktifiyle çeşitli oyunlar sergilenmektedir. Amaçları açıktır: Çiğli İplik Fabrikası'na faşist militanları yerleştirerek, burayı bir üs olarak kullanmak, bunun için de sendikamızın etkinliğini yok etmek istiyorlar. Ancak, buna hiç bir zaman izin vermeyeceğiz" dedi.

BİR TON KÖMÜR İÇİN ÇEKİLEN ÇİLE..

YURTTAŞLAR: "ZATEN KABAHAT BİZDE, BÖYLE KUZU KUZU DURUYORUZ. SES ETSEK, BUNLARIN HİÇ BİRİ OLMAZ."

Sadece bir ton kömür alabilmek için geceden gelip kuyruğa giren yurttaşlar, "Nedir bu çektiğimiz," diyorlar. "Hem saatlerce bekletiyorlar, hem de girdiğimiz kuyruk zorla dağıtılıyor. Yazık günah değil mi bu insanlara."

Halka kömür kuyruğunda bile rahat yok

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir Alsancak Kömür Satış Deposu'nda sıra numarası verilen gişenin önünde halkın birikerek uzun kuyruklar oluşturması üzerine, gişe görevlilerinin çalışmaya başlamadan gişeyi kapattığı, ancak buna tepki gösteren halka güvenlik görevlilerinin müdahale ettiği bildirildi.

Tonu 1800 lira olan Soma linyit kömüründen, sadece 1 ton alabilmek için gece saat 01.00'den itibaren uzun kuyruklar oluşturan yurttaşlar, gişe önünde herhangi bir karışıklık ve olay olmadığını vurguladılar. Kuyrukta bekleyen yaşlı bir yurttaş, yaşlı, kadın demeden gişenin çevresindeki insanların tartaklandığını öne sürerek, olayı şöyle anlattı:

"Burada efendi efendi bekliyorduk. Memurların gişeyi açmalarıyla, kapatmaları bir oldu. Tabi herkes merak edip, gişenin başına toplandı. Meğer polis çağırmışlar. Kaç tanesinin ağzı burnu kan içinde kaldı. Bir de halkımıza kızarlar. Keşke başımızdakiler de halkımız kadar dürüst olsa."

Kuyrukta beklerken konuştuğumuz yurttaşlar, olaydan, gerekli düzenlemeyi yapmayan ve polis çağıran, kömür satış yeri görevlilerinin sorumlu olduklarını ifade ettiler. Buca'dan gece saat 03.00'te gelerek, kuyruğa giren Emine Demir adlı yaşlı bir kadın şunları söyledi:

"Nedir bu halkın çektiği? Bir ton kömür alacağız, başımızda polisin dipçiği, copu. Kaç kadın bayıldı, kaç genci dövdüler burada durduk yere. Zaten kabahat bizde, böyle kuzu gibi duruyoruz. Ses etsek bunların hiç biri olmaz."

Gazeteci Bülent Dikmener «Haber Ödülü» koşulları duyurusu

Gazeteci Bülent Dikmener'in anısını yaşatmak ve Türk gazeteciliğine olan katkılarını manevi yönden sürdürmeyi sağlamak amacıyla adına 1980 yılında başlamak üzere konulan «Haber Ödülü» 1981 yılında da sürdürülmektedir. Ödül koşulları şöyledir:

1 — Ödüle her Türk gazetecisi aday olabilir.

2 — Adaylık gazetecinin kendi önerisi veya ödül komitesinin önerisi ile gerçekleşir.

3 — Ödüle aday gösterilecek haberlerin 1 Nisan 1980 ile 31 Mart 1981 günleri arasında günlük gazetelerden birinde yayınlanmış olması gereklidir.

4 — Ödüle aday olabilmek için nitelikleri 3. maddede belirtilen haberlerin yayınlandığı gazetelerin bir sayısının 10 Nisan 1981 günü akşamına kadar,

BÜLENT DİKMENER HABER ÖDÜLÜ
PK 246
İSTANBUL

adresine ulaşacak biçimde tahhütlü olarak gönderilmesi zorunludur.

5 — Seçici Kurulun değerlendirmesi sonunda birinciliği kazanan haberin yazarına 20 bin lira ödül ve bir plaket verilir.

Haberin bir ekip tarafından oluşturulması halinde ödül tutarı yazarlar arasında eşit olarak paylaştırılır.

Kişisel başvurularda, imzasız yayınlanan haberler için yazarın kimliğinin sorumlu yazı işleri müdürü tarafından onaylanmış olması zorunludur.

6 — Seçici Kurul; Orhan Apaydın, Müfit Alacalı, Güngör Gönültaş, Oktay Kurtböke, Çetin Özbayrak, Yılmaz Tunçkol ve Ulvi Yanardoğ'dan oluşmuştur.

Ödül sonucu Bülent Dikmener'in ölüm yıldönümü olan 27 Nisan 1981 günü düzenlenecek törende açıklanacaktır.

Saygı ile duyururuz.

ÖDÜL KOMİTESİ

(Demokrat: 870)

Türk-İş Kıdem tazminatı fonu yasa tasarısına karşı

ANKARA(ANKA)

Türk-İş'in, Çalışma Bakanlığı'nca hazırlanan kıdem tazminatı fonu yasa tasarısına karşı çıktığı ve tasarının yeniden gözden geçirilmesini isteyeceği öğrenildi.

Edinilen bilgilere göre, Çalışma Bakanlığı, hazırladığı tasarıyı Türk-İş'e göndererek görüşünü bildirmesini istedi. Bundan sonra ise, Türk-İş İcra Kurulu ve Hukuk Bürosu kıdem tazminatı fon tasarısını incelemeye başladı. Türk-İş yöneticilerinin hazırlanan tasarıyı, işçiler aleyhine hükümler taşıması nedeniyle sakıncalı bulduğu ve tasarının değiştirilmesi konusunda harekete geçeceği bildirildi.

Türk-İş'in, tasarının bugünkü haliyle kıdem tazminatı müessesesini ortadan kaldırmaya yönelik olduğu görüşüne vardığı, bu görüşün, hazırlanacak bir rapor ve değişiklik önerisiyle Çalışma Bakanlığı'na sunacağı öğrenildi.

İşçilerin sendikalaşması engellenmeye çalışılıyor

Taşocağı işçilerinin can güvenliği sağlanmalı

● "PARA KAZANALIM DİYE GELDİK. BARAKALARDA KALIYORUZ. İŞİMİZ ÇOK ZOR. TOZDAN TOPRAKTAN NEFES ALAMIYORUZ. AMA NE YAPARSIN, EKMEK PARASI İÇİN CAN TEHLİKESİNİ DÜŞÜNEN KİM?"

İZMİR (DEMOKRAT)

Işıkkent Taşocakları'nda çalışan işçilerin işyerinde can güvenliklerinin olmadığı ve hiç bir sosyal haklarının bulunmadığı bildirildi. İşçiler, sendikalaşmalarının, işverence engelendiğini ve taşocaklarında "baret"ten başka hiç bir güvenlik önleminin alınmadığını söylediler.

Çoğu gurbetçilerden oluşan taşocağı işçileri, ailelerini ve çoluk çocuklarını memlekette bırakarak geldiklerī. İzmir'de barakalarda yatıp, kalkırlar. Ocağın girişinde "malzemeyi kullanın" yazılıbir tabeli var. Bundan güvenlik malzemesi kasdediliyor. Ancak, ne var ki, işçiler, ocakta baretten başka hiç bir malzemenin olmadığını söylediler.

"İŞİMİZ ZOR"

İşlerinin oldukça zor olduğunu, kompresörle taşlarıdelip, patlayıcılarla parçaladıklarını, çıkan kum ve taşı özel şirketlere sattıklarını söyleyen ve ailesi Trabzon'da olan bir taşocağı işçisi şunları söyledi:

"Çoğumuzun ailesi burda değil, para kazanalım diye geldik. Barakalarda kalıyoruz. İşimiz çok zor. Tozdan topraktan nefes alamıyoruz. Ama ne yaparsın ekmek parası için can tehlikesini düşünen kim?"

"İŞGÜVENLİĞİMİZ YOK"

Kapının girişindeki "Malzemeyi kullanın" yazılı tabelanın göstermelik olduğunu söyleyen bir işçi de, iş güvenliklerinin olmadığını belirterek, 'hiç bir sosyal güvencemiz yok. İşveren 'kendi isteğinizle çalışıyorsunuz. Şikayet etmeye de hakkınız yok' diyor. Aslında kendi isteğimiz filan değil, gözü kör olası açlık ve yoksulluk insana herşeyi göze aldırıyor" dediler.

"Bir kaya gelse o baret ne işe yarar? Canımızı koruyabilir mi. Bazen belimize ip bağlayıp yamaçtan aşağıya sarkıyor, delik açıp barut yerleştiriyoruz" diyen öteki işçiler şunları söylediler:

"Ayağımız kaysa ya da ip kopsa düşer parçalanırız. Bugüne dek önemli bir kaza olmadıysa, o da bizim dikkatli çalışmamızdandır."

İstanbul'da 11 sendika, düzenledikleri ortak basın toplantısında Çorum ve Fatsa'daki gelişmeleri protesto ederek, "tüm devrimci, demokrat güçler faşist saldırılara karşı eylem birliğini gerçekleştirmelidir" dediler.

Onbir sendikanın ortak basın açıklamasında Çorum ve Fatsa olayları protesto edildi.

"İşçilerin mücadelesi faşist planları bozacaktır

HABER MERKEZİ

Aralarında bağımsız Maden-İş, Devrimci Matal-Sen, İleri Maden-İş ve DİSK'e bağlı Devrimci Sağlık-İş sendikalarının da bulunduğu 11 sendika, dün basına ortak bir açıklama yaparak, Çorum ve Fatsa olaylarını protesto ettiler. Yapılan açıklamada faşist saldırılara değinilerek "İşçilerin örgütlü mücadelesi faşist planları bozacak güçtedir" denildi.

Açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi:

"İşte Kahramanmaraş'ta, Çorum'daki halkı teslim almayı hedefleyen faşist katliamlar, bugün Fatsa'daki kitle tutuklamaları faşist taaruz planının bir parçasıdır. Çorum'da onlarca CHP'li, ilerici, yurtsever katledilmiş, evler yakılmıştır. En son, İstanbul CHP' milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu faşist milislerce katledilmiştir.

Bugün Çorum ve Fatsa halkını, yarın başka şehirleri hedefleyen bu faşist işgal ve operasyon hareketleri durdurulmalıdır. Halkı dümanca teslim alma işlemlerine son verilmelidir. Bu duruma hiç bir devrimci, demokrat, yurtsever seyirci kalamaz. Tüm devrimci demokrat güçler suskunluğu bir yana bırakmalı, faşist saldırılara karşı eylem birliğini gerçekleştirerek mücadeleyi yükseltmeliyiz. İşçilerin, emekçi halkın örgütlü mücadelesi faşist planları bozacak güçtedir.

Biz devrimci sendikalar olarak faşist işgal ve yok etme operasyonlarının karşısında Çorum ve Fatsa halkının yanındalduğumuzu bildirerek durumu protesto ediyoruz"

Petrol-İş, Petrol Ofisi'nin tüm işyerlerinde grev kararı aldı

HABER MERKEZİ

Türk-iş'e bağlı Petrol-İş Sendikası ile Petrol Ofisi işvereni arasında bir süreden beri devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinin, anlaşmazlıkla sonuçlanıp, anlaşmazlığın uzlaştırma kurulunda da giderilmemesi üzerine, Petrol Ofis'in tüm işyerleri için grev kararı alındığı bildirildi.

Toplu sözleşme görüşmelerinde, Petrol Ofis işvereninin parasal hakların dışında bazı sosyal hakları da geriletmeyi amaçladığı, grev kararının bunun sonucunda alındığı, Petrol-İş adına yapılan açıklamada belirtildi.

Tüm Petrol Ofis işyerlerinde çalışan 6 bin 500 işçiyi kapsayacakgrev uygulamasına 9 gün sonra başlanacağı öğrenildi.

Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı 6 ay içinde ikinci kez sürüldü

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı M.Ali Akalın çalıştığı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndaki görevinden 6 ay içerisinde ikinci kez sürülerek faşistlerin işgali altındaki Erzurum'a tayin edildi.

Türkiye Ziraatçılar Derneği'nin açıklamasında, Gıda İşleri Genel Müdürlüğü'nde 29 ziraat mühendisinin sürüldüğü, Genel Müdürlüğe getirilen Dr. Hanefi Ulas'ın faşistlerin istediği sürgünleri yapmaması nedeniyle, müşavirliğe alındığı ve yerine Fetullah Koç'un getirildiği belirtilerek, Fetullah Koç'un, işyerlerinde faşistlerin estirdiği teröre yardımcı olduğu ve ilerici memurları tehdit ettiği vurgulandı.

Genel Müdür Fetullah Koç'un, Gıda İşleri Genel Müdürlüğü'nü ne pahasına olursa olsun, faşistleştirmeyi kafasına koyduğunu öne süren M.Ali Akalın "tüm bu baskı sürgün ve kıyımlar bizleri halkımızın yanındaki mücadelesinden alıkoyamıyacaktır" dedi.

İZMİR

İzmir'de görev yapan Türkiye Ziraatçılar Derneği üyesi toplam 8 mühendis, Ege Bölgesi dahilindeki çeşitli illere sürüldü.

İzmir İl Gıda Kalite Kontrol Laboratuvarında, Gıda Kontrol Eğitim ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nde, Gıda İşleri Ege Bölgesi Müdürlüğü'nde görev yapan ziraatçılardan Hacı Ali Taş, Afyon, Hüseyin Takmaz ve Süleyman Meriç, Uşak, Perzat Eren Manisa, Yusuf Aydın, Denizli, Mehmet Tanık Kütahya, Güzin Kır, Balıkesir, Mehmet Emin Altıntaş'ta Muğla Valiliği emrine verildi.

BURSA

Bursa Devlet Tiyatrosu Müdürü iken, İstanbul'a sanatçı kadrosu ile tayin edilen Ziya Demirel'in, ikinci kez Danıştay'dan davayı sonuna kadar yürütme kararı aldığı bildirildi.

Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği (Det—Ça) Genel Başkan Yardımcısı Abdullah Ceran, konuyla ilgili yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Bursa Devlet Tiyatrosu Müdürü iken, İstanbul'a sanatçı kadrosuyla tayin edilen Ziya Demirel, ikinci kez dava sonuna kadar yürütmeyi durdurmakararı almıştır. Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü'nün bu kararı uygulayıp uygulamayacağı, merakla beklenmektedir. Çünkü bugüne kadar Danıştay'dan dönen kararlar ilk etapta uygulansa da, çok kısa bir süre sonra yeni bir kulp bulunarak ilk uygulamalar doğrultusunda işlem yapılmaktadır.

Her konuda hakların "ihlalini" sürdüren ve bu yönde bir sürü öznel verilerle soruşturmalar açan Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün, giderek baskı yöntemlerini arttıracağından kuşku duyulmaktadır."

SAKARYA

Sakarya'da orta dereceli okullarda sürgün ve kıyımların giderek arttığı, aralarında Milli Eğitim Müdürü ve ilköğretim müfettişinin de bulunduğu 42 öğretmenin, çeşitli illere sürüldükleri bildirildi.

Sürülen öğretmenlerin görevli olduğu okullar ve sürüldükleri iller şunlar:

Arifiye Öğretmen Lisesi'nden 25, Adapazarı Ticaret Lisesi'nden 5, Adapazarı Serdivan Lisi'nden 3, Adapazarı Merkez Ortaokulu'ndan 1, Adapazarı Lisesi'nden 1, Hendek Lisesi'nden 5, öğretmen Yozgat, Erzincan, Maraş, Elazığ, Tokat, Sinop, Sivas gibi faşist terörün yoğun olduğu illere sürülürken, ilköğretim müfettişi Hüseyin Genç, Zonguldak-Bartın'a, Milli Eğitim Müdürü Mehmet Güven ise, önce Kütahya Emet ilçesi ortaokuluna öğretmen olarak atandı. Mehmet Güven, Danıştay'ın kararı bozmasına karşın, ikinci kez de Afyon'a emrine sürgün edildi.

Çorum katliam girişimi ve Fatsa operasyonunu protesto gösterileri sürüyor

● İZMİR TORBALI'DA GÖSTERİ YAPAN HALK "FATSA BASKINI VE KIYIMLAR SÖKMEYECEK" DEDİLER.

HABER MERKEZİ

Çorum katliam girişimi ve Fatsa operasyonunu protesto gösterileri yurdun birçok yerinde dün de sürdü. Tarsus ve İzmir'de gösterilerde "Fatsa halkı yolumuza ışık tutuyor" şeklinde sloganlar söylediler.

TARSUS'TA GÖSTERİLER

Paktaş —2 Tekstil Fabrikasında çalışan devrimci işçilere karşı girişilen faşist saldırıdan sonra Tarsus Musalla, Eskiömerli ve Mithatpaşa mahallelerinde gösteriler yapılarak saldırı protesto edildi. Gösteriler sırasında "Fatsa halkı yolumuza ışık tutuyor" "Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim" sloganlarının söylendiği bildirildi.

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Tarsus Şube Başkanı Burhan Yaman üyelerine karşı faşistlerin saldırısından sonra bir yazılı açıklama yaparak şunları söyledi:

"Günlerdir faşist saldırılar Türkiye genelinde, Çorum ve Fatsa'da olduğu gibi Tarsus'ta da sürdürülmektedir. En çok Tekstil işçileri olmak üzere tüm Tarsus halkına yönelen bu faşist saldırılar mutlaka devrimcilerin ve tüm halk güçlerinin, kararlı ve bilinçli mücadelesi ile yerle bir edilecektir'.

Öte yandan Tarsus'ta kurulu bulunan Tansa Tanzim Satış mağazası dün saat 11.00 sıralarında silahlı sekiz faşist tarafından basılarak içerde bulunan iki zabıta tartaklandı. Saldırgan faşistler olaya Belediyede çalışan, devrimci işçilerin müdahalesi üzerine olay yerinden kaçtılar. Güvenlik kuvvetlerinin saldırganları yakalayamadığı öğrenildi.

İZMİR'DEKİ GÖSTERİLER

Torbalı'nın Tepeköy mahallesinde kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı bir gösteri yapılarak Çorum katliamı ve Fatsa operasyonu protesto edildi. Kadın ve çocukların da katıldığı gösteride yapılan konuşmalarda Çorum halkının faşizme teslim olmayacağı ve Fatsa baskınının halkın direnişini engellemeyeceği söylendi. Gösteri sırasında "Yaşasın Çorum Direnişimiz" "Fatsa Baskını ve Kıyımlar Sökmeyecek" sloganları söylendi.

Gültepe İkiçeşmelik durağında bir banka şubesinin üzerine "Asil'in hesabını soracağız" yazılı bir pankart asıldığı öğrenildi.

ANKARA'DA GÖSTERİ

MTA'da bir grub gösteri yaptı. Gösteri sırasında "Kahrolsun Faşizm, "Fatsa Halkı Yolumuza Işık Tutuyor" "Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim" gibi sloganlar söylendi. Gösteri yapan gruba güvenlik kuvvetleri ateş ederek müdahele etti. Daha sonra çevrede arama yapan güvenlik kuvvetleri, iki kişiyi gözaltına aldı.

Mardin'de Tugay Komutanının makam otosuna ateş açıldı: 2 kişi öldü, 3 er yaralandı

HABER MERKEZİ

Mardin'de Tugay Komutanı'nın otosuna ateş açıldı. 2 kişi öldü. 3 er de yaralandı. Kayaş'ta faşistler halkın evlerini ateşe verdiler. Halk karşı koyunca çatışma çıktı, bir kadın öldü. İki kişi de yaralandı. Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez ve 8 kişi tutuklandı. Yine Fatsa'da sol görüşlü bir öğrenci öldürülürken operasyon sırasındaki maskeli faşistlerden Şenel Güven'in kardeşi ve annesi çatışmada yaralandı. Hatay'ın 3 ilçesinde Hükümet ve Karakol binaları bombalandı. Kars Iğdır'da CHP'li baba ile oğlu faşistlerce katledildi. Ordu, Fatsa, İstanbul ve Adana'da sol görüşlü 6 kişi öldürülürken, Samsun, Malatya, Aybastı ve Bursa'da sağ görüşlü 6 kişi öldürüldü.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

MARDİN'DE BİR GRUPLA GÜVENLİK KUVVETLERİ ARASINDA ÇIKAN ÇATIŞMADA 2 KİŞİ ÖLDÜ 3 ER YARALANDI

Mardin'de Seyyar Jandarma Tugay Komutanın otosuna, Tugay yakınlarında bir grub tarafından ateş açıldı. Araçta bulunan erlerin karşılık vermesi üzerine çıkan çatışmada kimlikleri açıklanmayan 2 kişi öldü, 3 er de yaralandı.

Olayın duyulmasından sonra 7. Kolordu ve Diyarbakır Hakkari, Mardin, Siirt ve Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Cemalettin Altınok Mardin'e gitti.

AYBASTI'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Aybastı'nın Alakent bucağının Çukurçak köyünde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü Salih Karatuzla öldü. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

MALATYA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ ÜÇ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Doğanşehir'den Malatya'ya gelmekte olan Mehmet Durak yönetimindeki 44 AN 135 plakalı taksi Doğanşehir'in 10 km. ilerisindeki ağaçlıklı bir yerde bulundu. Otomobilde şoför Mehmet Durak ile birlikte bulunan İhsan Yıldırım ve Bahattin Kaya adlı sağ görüşlü kişiler öldürülmüş olarak bulundu. Olayla ilgili soruşturmanın yapıldığı bildirildi.

BURSA'DA BİR SÜRE ÖNCE YARALANAN SAĞ GÖRÜŞLÜ ÖĞRENCİ ÖLDÜ

Bursa'nın Yeşilyayla semtinde 25 gün önce kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu yaralanan sağ görüşlü lise öğrencisi Hükümdar İnci tedavi edilmekte olduğu hastanede öldü.

HAVZA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Samsun'un Havza ilçesinde sağ görüşlü öğretmen Kemal Özlü, kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Olay Özlü'nün evinden çıkacağı sırada meydana geldi, olayla ilgili soruşturma sürüyor.

HATAY'IN ÜÇ İLÇESİNDE HÜKÜMET VE KARAKOL BİNALARI BOMBALANDI

Hatay'ın üç ilçesinde patlama oldu. Patlamalarda biri hükümet binası, ikisi polis, biri jandarma olmak üzere, üç karakol hasara uğradı.

Edinilen bilgiye göre Altınözü ilçesinde hükümet binasında meydana gelen patlama sonucu, binada geniş hasar meydana getirdi. Gene bir jandarma karakolu patlamada hasar gördü.

Öte yandan İskenderun Dumlupınar Sokakta "Devrimci Yol" imzalı bir pankart asıldı.

MERSİN'DE BİR POLİS İLE BİR BEKÇİNİN EVİ TARANDI

Mersin'de kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından sabah erken saatlerde polis memuru Aslan Coşkun'un Demirtaş Mahallesi'ndeki evi ile aynı mahallede oturan bekçi Hacı Mehmet Bektaş'ın evi, silahla tarandı. Olayda can kaybı olmadı, maddi hasar meydana geldi.

Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez tutuklandı

Ordu'nun Fatsa ilçesinde güvenlik kuvvetlerinin bir hafta önce başlattıkları operasyon sırasında 390 kişiyle birlikte gözaltına alınan Bağımsız Belediye Başkanı Fikri Sönmez önceki akşam çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

Fikri Sönmez bir hafta önce başlatılan operasyon sırasında bir yakınının evinden alınmış ve ağır işkence gördüğü şeklinde haberler yoğunlaşmıştı. Gözaltına alınanların büyük bir kısmı serbest bırakılırken, Fikri Sönmez'in de aralarında bulunduğu 65 kişinin yargılanmalarına geçilmişti.

Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın yaptığı açıklamaya göre; Belediye Başkanı Fikri Sönmez ile Yaşar Altay ve Şener İvecen "silah zoruyla" cemiyet kurmak suçundan önceki akşam yapılan duruşmalarından sonra tutuklandılar.

Tutuklanan diğer kişilerin adları ise şöyle: Ahmet Emece, Ayhan Yıldız, Ahmet Akkan, Mehmet Pınar, Adem Tolay, Ali Karaduman ve Mehmet Üner.

Öte yandan Fatsa'nın Evkaf Mahallesinde Ahmet Özdemir adlı bir kişi güvenlik kuvvetleriyle girdiği çatışmada öldü.

BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Fatsa ilçesi Mandıra Mevkiinde lise son sınıf öğrencilerinden sol görüşlü Ahmet Özdemir, güvenlik kuvvetlerince açılan ateş sonucu öldü.

MASKELİ BİR FAŞİSTİN KARDEŞİ YARALANDI

Fatsa'daki operasyonlar sırasında şehirde maskeli olarak muhbirlik yaptırılan ve hakkında tutuklama kararı bulunan Şenel Güven'in Yukarı Ardıç Köyü'nde bulunan sağ görüşlü kardeşi Temel Güven'in meydana gelen bir çatışmada yaralandığı bildirildi. Aynı olayda annesinin de yaralandığı öğrenildi.

İSTANBUL'DA SOL GÖRÜŞLÜ İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Şişli Hürriyet Mahallesi'nde meydana gelen olayda faşistler sol görüşlü ve işçi olan Kemal Şahbudak ve Yusuf Savun adlı kişileri bıçaklayarak öldürdüler. Ölen sol görüşlü Şahbudak'ın ve Yusuf Savun'nun "Birlik Yolu" yanlısı oldukları öne sürüldü. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

● Etiler Türksan Sitesi'nde oturan Aygaz Bayii Muzaffer Özel evinden çıkarak otomobiline binmek istediği bir sırada kimlikleri saptanamayan silahlı üç kişi tarafından kurşunlandı. Ağır yaralanan Özel kaldırıldığı Şişli Çocuk Hastanesinde öldü. Yetkililer olayla ilgili olarak Özel'in bir süre önce güvenlik kuvvetlerine bazı kişileri ihbar ettiğini bu nedenle öldürülmüş olabileceğini söylediler. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

Olaydan sonra gazetelere telefon eden bir kişi "muhbir Muzaffer Özel 'Dev-Sol militanları tarafından cezalandırılmıştır" dedi.

● Kasımpaşa Zincirlikuyu caddesinde silahlı bir kişinin açtığı ateş sonucu Dahiliye Doktoru Kemal İşler, ağır şekilde yaralandı. Doktor İşler, Beyoğlu İlk Yardım Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

● Sanayi Mahallesi'nde meydana gelen olayda bir kişi öldü, iki kişi yaralandı. Edinilen bilgiye göre kimlikleri belirlenemeyen kişilerin ateş açması sonucu Yusuf Kıral adlı bir kişi öldü, Ünal Erdenli ve adı saptanamayan kişi yaralandı. Yaralıların Şişli Çocuk Hastanesi'nde tedavi altına alındıkları ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığı öğrenildi.

ADANA'DA İKİ KİŞİ FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ 1 ORTAOKUL MÜDÜRÜ SALDIRIYA UĞRADI

Önceki sabah saat 9.45 sularında İnönü caddesi Çavuşoğlu Çukobirlik Genel Müdürlüğü önünde İbrahim Birsen ve Gültekin Sarıcalı adlı iki kişi kurşun yağmuruna tutularak öldürüldü.

Edinilen bilgilere göre Adana'da, Gece Külübü sahibi olduğu bildirilen ve Ankara Gazinosunu işleten 55 yaşındaki Gültekin Sarıcalı, birlikte yürümekte olduğu 24 yaşındaki İbrahim Bilren kimliği belirsiz kişilerce kurşun yağmuruna tutularak ağır yaralandılar. Olaydan hemen sonra Numune Hastanesine kaldırılan yaralıların ikisinin de Adana Numune hastanesinde öldükleri bildirildi. Olaydan sonra, güvenlik kuvvetleri çevrede geniş çaplı bir operasyona girişti.

Görgü tanıklarının belirttiğine göre, saldırganlar ÜLKÜ YOLU derneğine doğru kaçtılar.

Öte yandan Adana Yavuzlar Ortaokulu Müdürü sol görüşlü Ethem Deniz dün sabah saat 10.45 sularında evinden işyerine giderken kimlikleri belirsiz kişilerce silahlı saldırıya uğradı. Olaydan sonra Ethem Deniz'in Numune hastanesine kaldırıldığı öğrenildi. Saldırganlar Yavuzlar ortaokulu müdürü Ethem Deniz'i silahla taradıktan sonra olay yerinden kaçtılar.

KARS IĞDIR'DA ALMANYA'DAN DÖNEN BABA OĞUL CHP'Lİ YURTTAŞLAR FAŞİSTLERCE KATLEDİLDİ

Çalışmak için gittikleri Almanya'dan memleketleri olan Iğdır'a dönen CHP'li Nihat Tırpan ile babası önceki akşam Mehmet Çavuş caddesindeki evlerine giderlerken bir grup faşistin saldırısına uğradılar. Olayda yaylım ateşine tutulan Nihat Tırpan ile babası yaşamlarını yitirdiler.

GÖLKÖY'DE SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Gölköy ilçesine bağlı Gürgentepe bucağında solgörüşlü Orhan Aslan, açılan ateş sonucu öldürüldü. Yetkililer olayla ilgili görülen Gürgentepe eski Belediye Başkanı AP'li Fehmi Yılmaz ve oğlu Nihat Yılmaz'ın gözaltına alındığını açıkladılar.

İZMİR'DE GÜVENLİK KUVVETLERİYLE ÇATIŞAN ÜÇ KİŞİ YARALI OLARAK YAKALANDI

İzmir'de güvenlik kuvvetlerinin "Dur" ihtarına uymadıkları ve güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya girdikleri öne sürülen 4 kişiden üçü yaralı olarak yakalandı. "Devrimci Yol" yanlısı oldukları ileri sürülen Mehmet Coşkun, Suat Tunca, Kemal Soydan S.S.K. Yenişehir Hastanesinde tedavi altına alındılar.

● Öte yandan Ege bölgesinde çeşitli eylemlere karıştıkları öne sürülen 18 kişiden 10'u, Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı. Manisa Savcılığı serbest bırakılan sekiz sanıktan dördü hakkında, yeniden tutuklama istemiyle bir üst mahkemeye başvurdu. Söz konusu kişilerin "Devrimci Yol" yanlıları oldukları ileri sürüldü.

URFA'DA BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Urfa Devlet Hastanesi'nde bir yaralıyı korumakla görevli Mahmut Kurt adında bir emniyet bekçisi, kimlikleri belirlenemiyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Bekçinin bir süre önce yaralanan ve Bucak aşiretinden olduğu bildirilen Mahmut Tatar'ı korumakla görevli olduğu öğrenildi.

Öte yandan Mustafa Yıldırım adlı bir kişinin Bozova ilçesindeki evi kimlikleri belirlenemiyen kişilerce otomatik tabancalarla tarandı. Olayda ölen veya yaralanan olmadı.

ANKARA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR GENCİN CESEDİ BULUNDU

Kayaş Üregil Mahallesinde Çiğdemlik mevkiinde Burhan Bünyat adlı sol görüşlü bir gencin cesedi bulundu. Tabanca ile vurularak öldürülmüş bulunan cesetle ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Ankara Hamamönü Talatpaşa Bulvarı İrfan Baştuğ İlkokulu yanında çıkan olayda Cemalittin Tekbıyıkoğlu adında bir polis memuru ağır yaralandı. 2. şube asayiş ekibinde görevli olduğu bildirilen polis memuru Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

● İsmetpaşa Mahallesinde Kızılırmak Kahvehanesi kimlikleri belirlenemiyen 5 kişi tarafından basıldı. Kahveyi yaylım ateşine tutan kişiler kahve sahibi Mahmut Yaman'ı ağır yaraladılar. Yaralı hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

İSKENDERUN DEMİR ÇELİK FABRİKALARI KORUMA GÖREVLİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

İskenderun Demir Çelik fabrikalarında koruma görevi yapan Mehmet Toprak adlı bir kişi İskenderun–Arsuz (Uluçınar) arasındaki Gülcihan semtinde ölü olarak bulundu. Koruma görevlisinin cesedi Devlet Hastanesi morguna kaldırıldı.

EMİNÖNÜ'NDE GÖSTERİ YAPMAK İSTEYEN BİR GRUP İLE GÜVENLİK KUVVETLERİ ARASINDA ÇATIŞMA ÇIKTI

HABER MERKEZİ

Eminönü'nde, Üsküdar Vapur İskelesi civarında gösteri yapmak isteyen "Halkın Kurtuluşu" taraftarı olduğu öne sürülen bir gruba vapur iskelesinde görevli askerler müdahale edince çatışma çıktı. Çatışma sırasında, bir er ayağından vurularak hafif yaralandı.

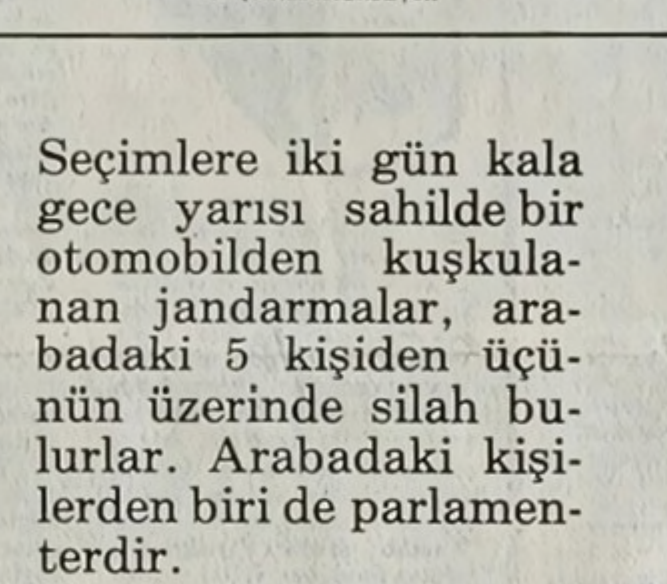
Eminönü meydanının en kalabalık olduğu saat 17.50 sıralarında çıkan çatışma, halkın paniğe kapılmasına neden oldu. Gösteri yapmak istecikleri sanılan kimlikleri belirsiz kişiler görevli erlerin müdahelesi üzerine, kalabalığın arasına karışarak kayboldular. Olay sırasında hafif şekilde ayağından yaralanan er Cemalettin Demir, Gümüşsuyu Askeri Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Bu arada, olay yerinde bir adet tabanca bulundu.

Olaydan sonra güvenlik kuvvetleri, Eminönü Sirkeci'den kalkan vapurlar, belediye otobüsleri ve banliyö trenlerinde arama yaparak, durumlarını şüpheli gördükleri bazı kişileri gözaltına aldı.

Çamaş-Fatsa Kavşağı

Hüseyin ÖZKAN

Seçimlere iki gün kala gece yarısı sahilde bir otomobilden kuşkulanan jandarmalar, arabadaki 5 kişiden üçünün üzerinde silah bulurlar. Arabadaki kişilerden biri de parlamenterdir.

—4—

Fikri Sönmez'e başarısız iki suikast

SEÇİM GÜNLERİNİ ANLATIRKEN ŞÖYLE KONUŞUYORDU FİKRİ SÖNMEZ: 'SEÇİMLERDE BİZ DEVRİMCİLERİN ÖNÜNE ÇIKARILAN ENGELLER, BİZE BİR GERÇEĞİ ÇOK İYİ KAVRATMIŞTIR. SEÇİM HÜRRİYETİ, DEMOKRASİ HİKAYELERİ ANCAK HAKİM SINIFLARIN KENDİ ARALARINDA YAPILDIĞI ZAMAN VARDIR. AMA SEÇİMLERDE HALKIN ÇOCUKLARI ÜSTÜNLÜK KAZANACAĞI ZAMAN DEMOKRASİ, SEÇİM SEÇME VE SEÇİLME HAKKI SÖZ KONUSU OLAMAZDI''

Sönmez'in aday olması önlenememişti. Ancak karanlık güçler kararlıydılar. Fikri Sönmez ortadan kaldırılmalıydı.

''Tam adaylığımızın gerçekleştiğinin ikinci gününde -devrimcilerin başka bir aday çıkaramayacakları günün akşamı- üç ayrı yerde kurulan pusulardan yaylım ateşine alındım .Tesadüfen sadece iki yara aldım.''

Fikri Sönmez bu saldırıda ölmekten kıl payı kurtuldu. Oysa kiralık katiller görevlerini mutlaka yerine getirmek istiyorlardı.

Bu olaydan bir hafta sonra, ikinci saldırıya geçiyor ve Başkan adayının otomobilini otomatik silahlarla tarayarak aracın şoförünü yaralıyorlardı. Tesadüfen o anda arabada bulunmayan Sönmez, ikinci kez ölümü atlatıyordu.

TEVRAT GÜLER ÖLDÜRÜLÜYOR

Devrimcilerin başkan adayını ortadan kaldıramayan faşistler ve efendileri egemen güçlerin saldırıları, kitle katliamı aşamasına gelmişti.

Seçimlere bir kaç gün kala, Kurtuluş Mahallesindeki bir kahveye giren maskeli üç kişi, Fikri Sönmez'in konuşmasını izleyen halkı silahla tarayacak ve Tevrat Güler adlı ilerici yurttaş öldürülecektir.

Tevrat Güler'in ölümü ve bazı yurttaşların da yaralanmasına yol açan üç maskeli faşiste, halen sürdürülmekte olan Fatsa operasyonunun ilk günlerinde bu kez ''devlet'' in kendisi görev verecekti. Kanun kaçağı, faşist katiller 40 bin insanın özgürlük ve demokrasi mücadelesinin bastırılmasında kullanılacaktır. Bunlardan biri de Tevrat Güler'in katil sanığı Naim Keskin'dir.

BOMBALAR VE MİLLETVEKİLİ

Egemen güçlerin amaçlarına ulaşmak için baş vurmayacakları yöntem yoktu. Seçimlere iki gün kala şu olaya tanık olunacaktı:

Gece yarısı sahildeki Türk Ticaret Bankası Şubesinin önünde duran bir otomobilden şüphelenen jandarmalar, arabadaki 5 kişiden üçünün üzerinde silah bulurlar. Arabadaki kişilerden biri de parlamenterdir! Üstünü aratmaz. Arabada yapılan aramada bir saatli bomba, patlamaya hazır 4 dinamit ve bomba yapımında kullanılan çeşitli malzemeler ele geçer. Parlamenterin dokunulmazlığı olduğu için serbest bırakılır. Yanındaki 4 kişi ise Fatsa Adliyesi'nce tutuklanır.

Adı geçen parlamenter MSP Yozgat milletvekili Hüseyin Erdal'dır. Yanındakiler de Hayati Doğan, Hasan Yurdakul, Ahmet Arslan ve Ahmet Yıldırım adlı dostları.

MSP Milletvekili Erdal'ın olaydan önce, daha çok MHP'yi öven konuşmalar yapmış olması, ayrıca dikkati çeken bir durumdu. (Cumhuriyet, 14 Ekim 1979)

"SEÇİM VE DEMOKRASİ HALK İÇİN DEĞİL"

HL-AR-912 Alman plakalı otoda Erdal ve tam teçhizatlı dostları o gece Fatsa'da ne arıyorlardı? Erdal hakkında herhangi bir işlem yapıldı mı? Bunlardan çok, o gün için önemli olan şuydu:

"Bu olay gerçekleri daha iyi ortaya koymuştu. Eğer o akşam tesadüfen de olsa bu adamlar ele geçmese idi, ellerindeki bombaları Fatsa'nın çeşitli yerlerine yerleştirecek ve bu ortamda seçim yapılamaz denilerek, ertelenmesine gerekçe yapılacaktı."

Bu olaydan sonra devrimciler karanlık hesapları bozmak ve provokasyona gelmemek için tüm seçim çalışmalarını durduracak, gece ve gündüz için düzenlenen kahve toplantılarını iptal edeceklerdi. Belediye Başkan Adayını da seçim akşamına kadar bilinmeyen bir yerde koruma altında tutmak zorunda kalacaklardı.

Burada Sönmez'in şu saptamasına yer vermekte yarar var:

"Seçimlerde biz devrimcilerin önüne çıkarılan engeller, bize bir gerçeği çok iyi kavratmıştı. Seçim hürriyeti, demokrasi hikayeleri ancak hakim sınıfların kendi aralarında yapıldığı zaman vardır, ama seçimlerde halkın çocukları üstünlük kazanacağı zaman demokrasi, seçim, seçme ve seçilme hakkı söz konusu olamazdı."

"Anarşisttir, komünisttir, yasa dışı bir örgütün adayıdır" dedikleri Fikri Sönmez tüm badirelerden geçerek. CHP adayının 1130, AP adayının 847 oyuna karşılık 3096 oyla 15 ekim 1979 günü Fatsa Belediyesine Başkan oluyordu.

Milletvekili ile gezen 4 kişinin üstünde 3 tabanca, dinamit ve bomba bulundu

Alibeyköy'de 500 kişilik bir grubu dağıtmak isteyen polis ateş açtı, bir kişi ağır yaralandı

Merkez

"Fatsa'da 14 Ekim 1979 seçimleri öncesinde de rahatsızlıklar vardı. Bunlar kimsenin meçhulu değildir."

Başbakan Süleyman Demirel'in 10 Temmuz günü basın mensuplarına söylediği bu sözler tastamam doğruydu. Bir farkla ki, yavuz hırsız bu kez ev sahibini bastıramamış, yakayı ele vermişti!..

Fikri Sönmez ve arkadaşları 14 Ekim 1979 seçimleri öncesinde karşılarına çıkarılan engelleri ve yönelen saldırıları halkla birlikte aşmıştı. Başkan seçildikten 10 ay sonra, yine halkla birlikte bir oyunu bozma uğraşısı içindeydiler. Fotoğrafta, ''operasyon''dan bir gün önce, bu amaçla Köşem Kıraathanesi'nde yapılan toplantıdan bir an görülüyor. (Fotoğraf: Demokrat)

YARIN: "YILANIN BAŞI" BÜYÜMEDEN EZİLMELİYDİ!...

Halk faşistlere karşı koyunca çatışma çıktı: 1 kadın öldü iki kişi de yaralandı

ANKARA (THA)

Ankara'nın Kayaş Tepecik mahallesine saldıran faşistler halkın evlerini ateşe vererek çevreye rasgele ateş açtılar. Halkın saldırıya karşı koyması üzerine çıkan çatışmada 50 yaşında bir kadın öldü, iki kişi de yaralandı.

Yetkililerden alınan bilgiye göre önceki akşam saat 20.55 sıralarında, Yozgat mahallesinden geldikleri bildirilen bir grup faşist Tepecik mahallesine saldırdılar. Tepecik mahallesindeki bazı evleri yakmaya başlayan silahlı faşistlere mahalle halkının karşı koyması üzerine silahlı çatışma çıktı. Çatışma sırasında henüz soyadı belirlenemeyen 50 yaşlarındaki Döndü adlı bir kadın vurularak ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılırken yolda yaşamını yitirdi.

Bu arada Ulus—Tepecik seferini yapan Belediye otobüsüne de silahlı saldırıda bulunan faşistler otobüsteki yolculardan Nuri Akyol ve Yosma Yiyen'i ağır yaraladılar. İki yaralı Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındılar. Hastane yetkilileri yaralıların durumlarının endişe verici olduğunu söylediler.

Öte yandan faşistlerin saldırısı üzerine halk barikatlar kurarak mahalleyi savundu.

Çatışmaların dinmesinden bir süre sonra güvenlik kuvvetlerinin Tepecik mahallesinde arama ve operasyonlar başlattığı belirtilirken çıkan yangınlarda üç evin tamamen, bazı evlerin de kısmen yandığı bildirildi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1—Bir şeyin yönünü değiştirme. 2—Sakıntı verme, üzgü-Araştırma, inceleme. 3—Tersi: Taşıyan anlamında bir sözcük—Bir şeyin onsuz olmayacağı sıfat. 4—Yardımcı, yamak. 5-Doğa bilgisinde en son bölüm olan çeşidi oluşturan tek varlıklardan her biri-Bektaşilikte tarikat kardeşi. 6-İsteme, istek. 7-Çinko elementinin simgesi-küçük ve ağır bir topu sopalarla çelerek oynanan bir spor oyunu. 8-Bir tembih sözcüğü—Bir ünlem. 9-Gelecek zaman—Kısa kesilmiş dal.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1—Çok konuşan, çenesi kuvvetli. 2—Öncesiz—Kesintilerden sonra kalan miktar. 3-Ağır başlı —Bir soru eki. 4—Ulusun erk ve egemenliğine dayanan hükümet biçimi. 5— Üzerinde gür ot biten düz ve nemli yer. 6—Kuzu sesi—Tokat'ın bir ilçesi. 7—Sıcaklığı eşit olan (Yeryüzü noktası). 8—Eski dilde su—Eski bir Anadolu Devleti adı. 9—Japon para birimi-Söylev.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2				■	■				
3						■			
4								■	■
5						■			
6		■	■					■	
7			■						
8	■				■		■		
9				■					

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA

1—Çelişme 2—Adam-Elçi. 3—Restore. 4—İşba. 5—İye-tiB. 6—Koza—Şive 7—Kaza-Ret. 8—Pul-eliF 9—Ele—Te—Az.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1—Çarpık—Pe. 2—Ede-Okul-3—Las-İzale 4-İmtiyaz. 5-AET. 6-Meri-RE. 7—Eleştiri. 8-Bivefa. 9-Hitabe

Tutalım Çorum halayından

Bu yaz
Çorum ovasında
Bir mermi öfkesi üstünde
her bir buğday tanesinin.
Her bir buğday başağı
Basılmaya hazır birer şarjör...

Duvarları
Milönü'nün
Şenyurt'un,
Nadık'in...
Çağın suçunu onaylamıyor.
"Kahrolsun faşizm."
Köprü kuruyor
Dostluğa,
Sevdaya,
sevecenliğe,
Doğan güne,
Gün ışığına...

Bakmayın siz
Yoksul sofralarında
Eskiçaput otu,
Efelik sarması,
Madımak bolluğuna
Siz baharın yaza taşıdığı
Haziran güneşine bakın...

Çorum'da
Her bir yiğit
Halay kurar gibi
Barikat kurar,
Dillalay durur gibidir
Faşist namlular karşısında.

Her bir iğdeli gelin sevdalısı
Öfkesi dinmez
Birer kurşundur...
Çorum Sokaklarında
kurulan barikatlar
Umuda dayanak olur.

"GELİN CANLAR BİR OLALIM"
KIZILIRMAK OLALIM
TUTALIM
ÇORUM HALAYINDAN

Zeynel GÜL

7.Uluslararası Akşehir Nasreddin Hoca Şenliği'nden bir görüntü. (Fotoğraf: Süha ŞERBETÇİOĞLU)

"Kadın yazar"

NECATİ GÜNGÖR

Bu "kadın yazar" sözüne sanırım ilk kez Adalet Ağaoğlu karşı çıkmıştı: Erkek yazarlar için niye "erkek yazar" sıfatını kullanmıyorsunuz? diyerek...Ağaoğlu'na ne denli hak verirsek verelim, yine de dilimizi kurtaramıyoruz bu deyimden:

Pınar Kür, son yıllarda edebiyat dünyasında adından söz ettiren bir "kadın yazar" Üstelik bir aileden yetişmiş üçüncü "kadın yazar." Ötekiler kim? Halide Nusret Zorlutuna ile Emine Işınsu.. Ama onların tersine, sol düşünce çizgisi üzerinde yerini almış Pınar Kür.

Şimdilerde üç ayda bir yayımlanan PAPİRÜS dergisinde Fazıl Hüsnü Dağlarca, Cemal Süreyya'nın "Kadınlar ve Sanat" diye yönelttiği bir soruyu, "iki güzellik bir arada olmaz" esprisiyle karşılıyor. Ancak bir ayırım yapmıyor Dağlarca...

Pınar Kür'e sorarsanız, - ben sordum- dünya edebiyatında kadın yazar deyimi, büyük yazar tanımıyla bağdaşmaz. Dışarıda kadın yazarlar yalnızca adlarıyla çağrılırlar, diyor Pınar Kür. Ancak arada bir duyarlık farklılığının olduğunu da yadsımıyor. Kadının doğası ve yaşamıyla ilgili, erkeklerin yabancı kaldığı konular var, diyor; sözgelimi analık duygusu, çocuk büyütme gibi... Öte yandan kadının gündelik yaşam içinde daha yaratıcı olduğuna inanıyor Kür. Ev işi, çocuk, çalışıyorsa eğer dışarıdaki işi, kocası... Bütün bu ilişkilerini sürdürmek, sorunlarını çözümlemek zorunda kadın.

Yazarlığa başladığı yıllarda evliydi Pınar Kür. Daha sonra ayrıldı eşinden. Ayrıldığı eşinin iyiniyetli olmasına karşın daktilosunu, yazarlığını kıskanmaya başladığını, giderek bunun bir aile sorunu haline dönüştüğünü belirtiyor Pınar Kür. Ayrılığa bu sorunun büyümesiyle karar verildiğini ekliyor... Sözgelimi diyor, bir yazıyı yetiştirmek yüzünden akşam yemeği hazırlanmamışsa, bir tartışmayı da birlikte getirirdi bu durum.

Bir başka konumdaki bir yazar olan Kerime Nadir'e aynı soruyu yönelttiğimde ise, beni çok şaşırtan şu karşılığı vermişti: Evlilikle yazarlık asla bir arada yürümez! Ben evliydim. Bir yere geldik ki, ya yazarlığı ya da evliliği seçmek durumundaydım. Yazarlığı seçtim. Şimdilerde Ataköy'deki evinde yazarlık anılarını yazan Kerime Nadir, bu ayrılışı, bu seçimi, ayrıntılarıyla anlatacağını söylüyor.

Öykü yazarı Adnan Özyalçıner'le yaşamını birleştiren ozan Sennur Sezer ise, "kadın yazar" deyimine karşı çıkmakla beraber, evliliğin yazarlığa engel olduğu düşüncesine katılmıyor. Elbette Sezer'in kendine göre bir haklılık gerekçesi de var. Öncelikle eşi Adnan Özyalçıner'den bir eleştirmen olarak yararlandığını söylüyor. Yazdıklarının ilkin eşine okuduğunu; onun eleştirilerinden, yanılmaz, acımasız, katı eleştirilerinden yararlandığını belirtiyor Sennur Sezen. Yani evlilik konusundaki iyimserliğini, yazarlığına olan katkısıyla açıklıyor... Kuşkusuz ki, Sezer'in iyimserliğinden bir genellemeye varmak çok zor.

Şiirin kadının yapısına uygun olduğu görüşünü savunan Sezer, Dağlarca'nın yukarıya aktardığımız şakasını, şaka bile olsa reddediyor.

Bu arada oldukça önemli bir savda bulunuyor Sennur Sezer: Diyor ki: Bizim kültürümüzde, türküyü, ağıtı, ninniyi aslında bir ağıt olan gelin türkülerini yaratan kadınlardır. Kadın toplumlarda başkaldırının da simgesidir. Pir Sultan Abdal için ilk ağıtı yakan yine bir kadın olmuştur...Pir Sultan kızıyım diyen torunu... O ağıtta başkaldırı vardı. Divan şairleri arasında ezilmiş, özgün olamamış kadınlar. Ama bugün öyle değil. Bir Gülten Akın, duyarlığının en yürekli şiirlerini vazdı...

Erkeklerin ağırlıkla ve çoğunlukla yasa koyduğu, yönettiği, yargıladığı bir toplumda, yine erkekler tarafından ortaya atılan "kadın yazar" deyimine karşı gösterilen tepkiler bunlar. Edebiyatımızın değişik konumlarındaki, değişik anlayışları savunan yazarlarının, önce bilinç sonra doğal bir içgüdüyle gösterdiği tepkiler.

Bu "kadın yazar" deyiminin altında biraz da bizim alaturkalığımızın yattığı sonucuna varmak, zor değil sanırım. Aile içi ilişkilerin alaturkalığından, edebiyat dünyasına dek uzanan alaturkalığımızın...

ÇEŞİTLİ KATMANLARDAN OLUŞAN KÖYLÜLERİN BİR KESİMİ, ÜLKEMİZDE, BELİRLİ ZAMANLARDA VE BİR SÜRE İÇİN İŞÇİLİK, BURADAKİ BOYUTUYLA DA ORMAN İŞÇİLİĞİ YAPMAKTADIR. KISACASI, BU OLGUDA SÜREKLİ OLAN TOPLUMSAL NİTELİK KÖYLÜLÜKTÜR.

Çağdaş kölelik:

ORMAN İŞÇİLİĞİ […]

İnceleme: Yücel ÇAĞLAR
Orman Yüksek Mühendisi

Ülkemizde orman işçiliği çoğunlukla kalıcı olmayan geçici bir niteliktir

İşte, böylesine karmaşık ilişkiler bütünüdür orman işçiliği; işçilik yapanların "müteahhit" sayıldığı, devletin, uygulamakla yükümlü olduğu anayasal yaptırımları bir türlü "raftan indirmediği"...

Köylülük teriminin anlamı açık; "Genellikle, geniş anlamda tarımla uğraşan, toplum bütünü ile ilişkileri az ve eşgüdülmemiş olan, toplumsal çevreden çok doğal çevreyle ilişki içinde bulunan, az sayıda ailelerden kurulu anamalcı düzen öncesi özellikleri gösteren, az çok özerk topluluk"(1). İşçilikse, bugün çok daha netleşmiş üstelik, daha ileri bir üretim ilişkisi biçiminin belirleyici bir öğesi: "Üretim araçları iyeliğinden yoksun bırakılma ve bu yüzden yaşayabilmek için işgücünü satma ve doğrudan doğruya kapitalistler için artı-değer üretme zorunluluğunda olma"(2). Bir yönüyle, toplumsal gelişme sürecinde birbirini izleyen iki temel üretim ilişkisi biçiminin belirleyici öğeleri olarak köylülük ve işçilik, bir süre için, orman işçiliği olgusunda tümleşmektedir. Bunu şöyle de söyleyebiliriz: Çeşitli katmanlardan oluşan köylülerin bir kesimi, ülkemizde belirli zamanlarda ve bir süre için işçilik, buradaki boyutuyla da orman işçiliği yapmaktadır. Kısacası, bu olguda sürekli olan toplumsal nitelik köylülüktür. Orman işçiliğiyse, çoğunluk, kalıcı olmayan, geçici bir nitelik. Bu, ülkemiz ya da daha genel bir anlatımla, geri ülkelerin ormancılığına özgü bir durum. Gelişmiş ülkelerdeyse, orman işçiliği, çoğunluk, belirli bir uğraşı alanı ve orman işçileri de, öteki kesimlerde çalıştırılan işçiler gibi, toplumbilimsel anlamda da işçi. Dolayısıyla da, öteki işçilere tanınan yasal haklardan tümüyle yararlanabilmekte. Ülkemize özgü farklı yanları nedeniyle orman işçiliği yapanların temel toplumsal niteliği olan köylülüğün genel yapısını kısaca irdelememizde yarar var.

Bu noktada, "Ormaniçi ve bitişiğinde yerleşik" ya da "Orman köylüsü" biçiminde yapılagelen tanımlamanın da, yerleşim yeri dışında, hiçbir somut ölçüte dayandırılmadığını belirtelim. Göz önünde bulundurulagelen ölçüte ilişkin tek yasal düzenlemede yapılan tanımlamaysa şöyle:

"Orman köyü: Orman içi ve ormana bitişik yerleşim yerlerinin ortak ifadesidir". Aynı düzenlemede, "Ormaniçi" ve "Ormana bitişik"liğin de bir açıklaması yapılmaktadır:

"Ormaniçi köy: Evlerin toplu bulunduğu yerleşim alanından itibaren aralıksız olarak devam eden arazi topluluğu, dört yönünden ormanlarla çevrili olan il, ilçe ve bucak dışındaki yerleşim yerleri."

"Ormana bitişik köy: Evlerin toplu bulunduğu yerleşim alanından itibaren aralıksız olarak devam eden arazi, bir, iki, ya da üç yönden ormanlarla çevrili olan il, ilçe ve bucak dışındaki yerleşim yerleri"(3).

Görüldüğü gibi, bu tanımlamada belirleyici olan uzaklıkta yapılacak bir değişiklikle, "Orman köylüsü" biçiminde anılan kütlenin sayısal olarak arttırılması ya da azaltılması olanaklı. Sözünü ettiğimiz tanıma girenlere yasalarla tanınan kimi ayrıcalıklı haklar nedeniyle anılan türden değişiklikler çokça yapılmıştır. Günümüzde, genel kalkınma, dahası kırsal kesimin kalkındırılmasına yönelik çabalar içinde apayrı politikaların gelişmesine yol açan bu tanıma uygun köylerin sayısı, 1975 sayımına göre; 7 504'ü ormaniçi, 9 410'u orman bitişiği ve 6 448'i de ormana on kilometre uzaklıkta olmak üzere toplam, 23 362'dir. Başka türlü söylersek, ülkemizde her yüz köyün 47'si orman içi ya da bitişiğinde yerleşiktir. Ormana on kilometre uzaklıktaki köyleri de bu uygulamaya kattığımızda bu sayı 65'e çıkmaktadır. Aynı şekilde, yine 1975 sayımına göre, ülkemizde her yüz köylüden yaklaşık 41'i ormaniçi ya da bitişiğinde kurulmuş köylerde yaşamaktadır. Bu sayılar bölgeden bölgeye değişmektedir kuşkusuz. Örneğin, Akdeniz bölgesinde her yüz köylüden 58'i, Ege ve Marmara Bölgesinde de 52'si orman içi ve bitişiğinde yaşarken bu sayı İç Anadolu'da 39, Doğu Anadolu'da da 41'dir. Bu sayıların bölgelerdeki orman varlığının yaygınlığına göre değiştiği açıktır. Araştırmalar iç ve dış göç olayına karşın, ormaniçi ve bitişiğinde yaşayan köylü kütlenin giderek arttığını ortaya koyuyor. Çokça yazılıp söylendiği gibi sözü edilen kütle, yaşamını, oldukça güç koşullarda sürdürme uğraşısı içinde. Bu yönüyle, tanım dışında kalan köylerden ayrımlı oldukları söylenebilir. Söz gelimi; görece olarak daha büyük bir kesimi elektrik, ulaşım ve sağlık, ve öteki altyapısal hizmetlerden yoksundur. Ormaniçi ve bitişiğinde yerleşmiş köylerde yaşayanlardan rastlantısal yöntemle seçtiğimiz 263 aile üzerinde yaptığımız bir anket çalışmasında, genel düzeyde de kalsa da, şu saptamalarda bulunduk (4): Yüzde 66'sı 5-10 bireyden oluşan köylü ailelerin yüzde 63'ü tek başlarına bir evde yaşamaktadır. Yüzde 70'i çiftçilikle geçinen köylülerin, "Sürdüğünüz tarlanın hepsi mi, bir kısmı mı sizin, yoksa ortakçı ya da tarım işçisi misin?" sorusuna alınan yanıtların oransal dağılımı şöyle;

Arazinin hepsi bizim %80
Bir kısmı bizim %9
Arazinin tamamını kiraladık %4
Ortakçıyız (yarıcıyız) %3
Tarım işçisiyiz %4

Görüldüğü gibi, ormaniç[…] bitişiğinde yaşayan köylüle[…] tümüne yakın bir kesimi ken[…] toprağını işlemektedir. Anc[…] bu, okuru yanlış yorumlara y[…]neltmesin. Çünkü, işledikleri t[…]rakların büyüklükleri çoğunlu[…] 20 dönümden küçük, çok fa[…] eğimli, sulanabilme olana[…] kısıtlı, toprak aşınma […] taşınması alabildiğine h[…]lıdır. Kısacası, orman içi […] bitişiğinde kurulmuş kö[…]lerde yaşayan köylüleri[…] ailelerinin insanca yaşamaların[…] olanak verecek denli gelir sağ[…]yabilecekleri tarımsal gelir sağ[…]maları olası değildir. Bu nede[…]le, gerçekte, "Orman köyler[…]nde işlenen toprağın büyükl[…]güne ilişkin olarak söylenebi[…]cekler, ülkemizde, genel olar[…] Türkiye köylülüğü için söylen[…]bileceklerden fazla ayrımlı d[…]ğil. Çeşitli yörelerden rastlant[…]sal olarak seçtiğimiz 248 orm[…] içinde yerleşmiş köy üzerin[…] yaptığımız incelemeler, bu k[…]simde, işlenen toprakların ç[…]gunluk 50 dönümden küçü[…] olduğunu ortaya koymaktad[…] Bu incelemelerimize göre, o[…]man içinde kurulu köyler[…] yaşayan hanelerin yüzde 26'[…]nın toprağı 10 dönümden a[…] yüzde 31'inin 10 ile 24 dönü[…] arasında ve yüzde 37'sinin de […] ile 50 dönüm arasındadır. Ayr[…]ca, işlediği toprak 50 dönüm[…]den büyük olan köylülerin için[…]de pek azının toprağı 10[…] dönümden büyüktür ve bunla[…]da tüm işlenen toprakların pe[…] azını oluşturmaktadır. Hiç top[…]rağı olmayan köylülerin oranı[…]sa, yörelere göre değişmek[…] birlikte, yüzde 6 dolayındadı[…] Aile başına düşen toprağı[…] küçüklüğüne karşın, "Orman[…] köylülerinin çoğunluğu geçimin[…] çiftçilik yaparak sürdürmey[…] çalışmaktadır.

(1) "Toplumbilim Terimleri Sö[…]lüğü" sayfa 66, Türk Dil Kurum[…] Yayını,
(2) "Marksist Ekonomi Sözlüğ[…]" Sayfa 231, Sosyal Yayınlar, An[…]kara-1977
(3) "Orman Köylerini Kalkındı[…]ma Fonu Yönetmeliği" Orma[…] Köy İlişkileri Genel Müdürlüğ[…] yayını.
(4) Bu bulgular, Milli Prodükti[…]vite Merkezi'nin yayınları arasın[…]da 1979 yılında çıkan, 'Türkiye'd[…] Orman İşçiliği ve Sorunları" ad[…] çalışmamızdan aktarılmıştır.

YARIN:
AİLELERİ NEYLE GEÇİNİYOR

YAYIN İLANLARI

Köksaloğlu toprağa

(Baştarafı 1. Sayfada)
venlik önlemleri alınırken, Taksim-Mecidiyeköy arasındaki yollar trafiğe kapatıldı.

CHP Milletvekili için yapılan cenaze törenine CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Mustafa Üstündağ, CHP'li çok sayıda parlamenter, İstanbul, İzmir, Ankara ve birçok CHP'li çevre belediye başkanları katıldılar.

CHP İl merkezine saat 10.00'dan itibaren törene katılmak için gelen CHP'li yurttaşlar kart alamadı. Törene katılmak için hazırlanan özel kartardan alamayan bir partili kendisinin 27 yıldır bu partiye hizmet ettiğini belirterek "Bu nasıl iş" diyordu.

Cenaze törenine katılmak için sabah saat 9.40'da uçakla İstanbul'a gelen Ecevit, bir süre annesinin evinde dinlendikten sonra, saat 12.15'de CHP İstanbul İl Merkezi'ne geldi. Parlamenterler ve il merkezinde toplanan halk Şişli Camiine belediye'nin tahsis ettiği otobüslerle ayrı ayrı güzergahlardan gittiler.

Törene CHP'li yöneticilerin dışında Meclis Başkanı Cahit Karakaş, üst düzeydeki askeri yetkililer, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Orhan Eren, AP Grup başkanvekillerinden Oğuz Aygün, AP'li parlamenterler katıldılar.

Şişli Camiinde yapılan tören sırasında, törene MHP'yi temsilen bazı kişilerin katılmasına karşı törene katılanların "Kahrolsun Faşizm", "Faşistler Dışarı", Katil İktidar", "Katil Türkeş", "MHP-ÜGD Kapatılsın", "Kahrolsun Faşizm" sloganlarını söyledikleri izlendi. Bunun üzerine güvenlik kuvvetleri megafonla "Slogan atmayı kesmezseniz avluyu boşaltmak zorunda kalacağız" şeklinde anons yaptılar. Ancak kalabalıktan ve gürültüden dolayı anons duyulmadı. Cenazeye katılan kitle slogan atmayı sürdürdü. Daha sonra güvenlik kuvvetlerinin ikinci uyarısıyla slogan atmalar önlendi.

CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun cenazetörenine, Milliyetçi Hareket Partisi adına katılan MHP İstanbul milletvekili Turhan Koçal, Çorum milletvekili Mehmet Irmak ve İstanbul il başkanı Nuri Eroğan'dan oluşan MHP Heyeti törene katılanların protesto gösterileri üzerine cenaze töreninin yapıldığı Şişli Camiini terketti.

Şişli Camiinde kılınan öğle namazından sonra cenaze arabasına konulan katafalk Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verilmek üzere yola çıkarıldı. Şişli Camiinden Şişli Taşıtlar Dairesine kadar, törene katılanlar yürüdü, daha sonra arabalarla Zincirlikuyu mezarlığına gidildi. Camiden, Şişli Taşıtlar Dairesine kadarki yürüyüş sırasında da yeniden "Kahrolsun Faşizm", "Katil İktidar", "Katil Türkeş" sloganlarının söylendiği görüldü.

BELOVACIKLI'NIN SÖZLERİ

Cenaze törenine doğru hareket etmeden önce, CHP İl Merkezinde gazetemize bir açıklama apan CHP Gençlik Kolları Başkanı Hasan Belovacıklı "Hukuk devleti işlevini yitirmiştir" diyerek "CHP ve demokrat güçler faşizme karşı parlamento mücadeleleri ile kitle mücadelelerini içiçe sürdürmelidir" şeklinde konuştu. Belovacıklı açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Türkiye'de siyasi mücadele yöntemleri yeni bir aşamaya gelmiştir. Parlamento bu aşamayla birlikte faşist güçlerin saldırıları karşısında meşru müdafa alanına düşmüştür. Parlamento demokratik rejimin gereği olan işlevinden uzak düşmüştür. Parlamento faşizm karşısında tüm demokratik, anayasal güçlerle birlikte faşizme karşı mücadele işlevini yerine getirmeye başlamalıdır"

CENAZE İÇİN KİM NE DEDİ?

CHP Çorum Milletvekili Şükrü Bütün, MHP'nin törene katılmasıyla ilgili olarak; "işledikleri cinayetlerin ardından kamu oyuyla alay ediyorlar" şeklinde konuştu.

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar da cenaze töreninin yapılış şekliyle ilgili olarak; "CHP Milletvekilinin cenaze törenine geldik, yorum yok" dedi.

Cami avlusunda törene katılan bir yurttaş ise; "Cumhurbaşkanı seçemeyenler, bizim güvenliğimizi nasıl sağlayacaklar" diyordu.

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi; faşizmin saldırılarına hedef olan kişilere sağlıklarında sahip çıkılamadığını, cenaze törenlerine katılındığını söyledi.

Timisi konuya ilişkin açıklamasında şunları belirtti:

"Böylesi düzenlenen törenlerle toplumda meydana gelen tepkiyi pasifize ediyoruz. Eskiden Gavur diye öldürüp, müslaman diye cenazesini kılıyorduk, şimdi de, Kominist diye öldürüp, müslüman diye cenazesini kılıyoruz. Törenin şekli bile beni rahatsız ediyor. Ölülerimize bile sahip çıkamıyoruz. CHP etkin tavır almak durumuyla karşı karşıyadır. Faşizme karşı yiğit demeçlerle mücadele verilemez ve böylesi düzenlenen törenlerle faşizme karşı tavır alınamaz"

CHP'li birçok milletvekili törenle ilgili görüşlerini bildirmeme tavrını gösterirken; parti kademelerindeki çok sayıdaki kişi, MHP'lilerin törene katılışlarını CHP için bir yüz karası şeklinde değerlendirerek "suskun mu duralım? Bu halk bütün bunların hesabını bizden sorar" şeklinde görüş belirtiyorlardı.

MHP'NİN TÖRENE KATILMASI PROTESTO EDİLDİ

Faşistlerce katledilen Abdurrahman Köksaloğlu'nun cenazesinde MHP'nin de yer alması üzerine çeşitli kuruluşlar durumu protesto ederek törene katılmayacaklarını açıkladılar. TSİP Başkanlık Kurulu bir bildiri yayınlayarak, Köksaloğlu'nun cenaze törenine MHP temsilcilerinin katılmasını protesto etti. "Maktulün cenaze törenindekatili görmek istemiyoruz" diyen TSİP yöneticileri protestolarını dile getirmek amacıyla törene katılmayacaklarını belirttiler. TİP Basın Bürosu tarafından yapılan açıklamada ise "Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran Sayın Ecevit'e başsağlığı telgrafı ve cenaze törenine çelenk göndermiş, fakat MHP heyetinin katılacağı törene katılmayı reddetmiştir" denildi.

SENDİKALAR DA KINADI

Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, faşistlerce katledilen CHP Milletvekili Köksaloğlu'nun düzenlenen cenaze törenine katılmayacaklarını bildirdi. Açıklamada "Halk düşmanlarının katlettikleri insanların tabutunu taşımalarına fırsat tanıyanları protesto ediyoruz. Aster-İş tarafından yapılan açıklamada ise "faşist partiye davetiye verilmesini ve bu cinayet örgütünün de cenaze törenine alınması olayını protesto ediyoruz" görüşlerine yer verildi.

CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun cenaze töreni protokoluna MHP'lilerin de alınması üzerine Türkiye Maden İş Sendikası tarafından bir açıklama yapılarak "Suçlarını, gerçek yüzünü saklayabilmek için demagoji üzerine demagoji yapan MHP'nin Köksaloğlu'nun cenaze töreni protokolünde yer alması iki yüzlülüğün en üst perdesidir. Bu durumu protesto eden Yürütme Kurulumuz cenaze törenine protokol içine katılmama kararı almıştır" denildi. Maden-İş'in bu açıklamasına ayrıca Petkim-İş, Baysen, Devrimci Toprak İş, Yeni Haber İş, Genel Merkezleriyle, Tüm Has-İş, Aster-İş, Maden-İş, Bank-Sen, Tek Ges İş Ankara şubelerinin katıldığı bildirildi.

Görsel Sanatçılar Derneği tarafından yapılan bir açıklamada da cenaze törenine "Cineyetin sorumluları katıldığı" bildirilerek "Bu durumu şiddetle protesto ediyor, tüm demokratik güçleri faşizme karşı eylem ve cephe birliğine çağırıyoruz" denildi.

CİNAYETE TEPKİLER SÜRÜYOR

Öte yandan CHP milletvekilinin faşistlerce öldürülmesine tepkiler de sürüyor.

TMMOB'ye bağlı İnşaat Mühendisleri Odası tarafından yapılan açıklamada cinayet kınanarak emekçi halkın faşist boyunduruğa boyun eğmeyeceği, tüm örgütleriyle temel hak ve özgürlüklerine kıskançlıkla sahip olacakları, ekmek ve onur mücadelesinden başarıyla çıkacakları belirtildi.

Sıkıyönetim tarafından faaliyetten men edilen İKD Başkanı Bakiye Beria Onger'in yaptığı açıklamada "Şimdi hedef bu yasaların çıkarılmasında oylarıyla söz sahibi olacak muhalefetteki parlamenterlerin de can güvenliğini yok ederek, parlamento dışındaki silahlı tehditle onları susturarak istediklerini yaptırmaktır" denildi.

Ankara Defterdarlığı çalışanları, kurum yemekhanesinde yaptıkları bir forumla, İstanbul CHP milletvekili Köksaloğlu'nun öldürülmesini protesto ettiler.

Çok sayıda memurun katıldığı forumda bir konuşmacı, CHP yönetimini de eleştirerek CHP'lileri faşizme karşı direnmeye çağırarak, barış ve demokrasinin faşizm ezilince gerçekleşeceğini kaydetti.

"Köksaloğlu'nun katili faşistlerdir", "Faşizme ölüm, tek yol devrim" şeklinde sloganlar söleyen memurlar, yemekhaneyi olaysız terkettiler.

İstanbul CHP Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun faşistler tarafından öldürülmesi PTT çalışanları tarafından protesto edildi.

Ankara Telefon Baş Müdürlüğü'nde çalışan 750 kadar memur ve teknik elemanın katıldığı forumda yapılan konuşmada, "Abdurrahman Köksaloğlu'nun öldürülmesinin anti-faşist güçleri dağıtmak ve emekçi halkı teslim almaya yönelik saldırıların bir neticesidir" denilerek faşizmin saldırılarına karşı direnilmesi gerektiği vurgulandı.

Forum sonunda "Abdurrahman Köksaloğlu'nun katili faşistlerdir, faşizme ölüm tek yol devrim" şeklinde slogan söyleyen kalabalık daha sonra tüm PTT binalarına ve çevreye Abdurrahman Köksaloğlu'nun öldürülmesini protesto eden afiş ve el ilanı yapıştırdı.

CHP, İçişleri Bakanı hakkında hazırladığı gensoruyu Meclis Başkanlığı'na verdi

ANKARA(DEMOKRAT)

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil hakkında hazırlanan Gensoru Önergesi dün Millet Meclisi Başkanlığına verildi. Önergeyi veren CHP Grup Başkanvekillerinden Coşkun Karagözoğlu, önerge metnini de açıkladı. "Bu hükümet ve bu İçişleri Bakanı döneminde eli kanlı bazı teröristlerin güvenlik kuvvetleri içine kadar sokulduğu" belirtilerek "Başbakan'ın anarşi ve terörün bir bölümünün desteğinde hükümet etmek istediği" savunuldu.

Çorum'da gerekli önlemlerin alınmayışı ve sorumluların siyasal yandaşlarından yana tutum izlemesi nedeniyle olayların bir katliama dönüştüğü belirtilerek "Birçok CHP'li yurttaşın insanlık adına utanılacak işkencelerle öldürüldüğü" bildirildi. Gensoru önergesinde ayrıca "İçişleri Bakanı'nın ve hükümetin Çorum olaylarında kışkırtıcılığı benimsediği" kaydedilerek Başbakan Demirel'in CHP'yi hedef gösterdiği de açıklandı.

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil hakkında verilen Gensoru Önergesinde özetle şu görüşlere yer verilmiştir.

"İçişleri Bakanlığı'nın Çorum Valiliği'ne gönderdiği telgrafla güvenlik kuvvetleri olayların bulunmadığı mahallelere sevk edilmek istenmiştir. Çorum olaylarının ilk bölümü bir politikacının öldürülmesinden hemen sonra ikinci bölümü de grubumuzun gensoru önergesi vermesi ile ortaya çıkmıştır"

Gensoru önergesinin son bölümünde İçişleri Bakanının Çorum olayları ile ilgili olarak verdiği demecinde suç üstü yakalandığı bildirildi.

Gensoru önergesi metninin açıklanmasından sonra soruları yanıtlayan Coşkun Karagözoğlu bir gazetecinin "Gensoru'nun görüşülmesi için çoğunluğun sağlanabilmesi amacıyla diğer partilerle temaslarda bulundunuz mu" şeklindeki bir soruya "Özel bir temasımız söz konusu değildir. Gensorudaki iddialarımız doğrudur. Millet Meclisinde hiçbir arkadaşımızın bu iddialara karşı çıkacağını sanmıyorum" şeklinde karşılık verdi. Karagözoğlu bir başka soru üzerine de "Başbakan anarşi konusunu getirip yasalara bağlamakla asıl meseleyi gözden kaçırmak istiyor. Gerçekten anarşiyi önlemek için kanun mu çıkarmak gerekli yoksa bakış açısı mı önemli" dedi.

Türkiye'deki işkenceler

(Baştarafı 1. Sayfada)
sinde şöyle denilmektedir: "Size ilişikte Demokrasi için Birlik Avrupa Komitesinin Türkiye'deki baskılar üzerine verdiği bir raporu sunuyorum. Bu belgede açıklanan baskıların bizim gibi Atlantik ittfakına üye olan ve AET'ye üye olmak istediğini bildiren bir ülkede uygulanması şoke edicidir. Üstelik Belçika da dahil tüm NATO üyelerinin, bu ülkeye yardım etmesi isteği de gündemdedir. Söz konusu belgede yer alan ve tüm basında da yankı bulan son baskıların, NATO Konseyi'nin Ankara'da yaptığı toplantının hemen ardından gelmesi ilgi çekicidir.

Avrupa Topluluğu'nun sahip çıktığı demokratik ilkelerle, Türk hükümetinin tutumunun bağdaşması mümkün görünmediğinden Belçika hükümetinin bu tutumu tasvip etmediğini göstermek ve Roma anlaşması ilkelerine saygı gösterilmesini istemek konusunda ne yapıldığını açıklamanızı rica ediyorum"

Önergede ayrıca Belçika'da kültürel ve dinsel örgüt görüntüsü altında faaliyet gösteren Türk faşistlerinden, Türk işçilerinin korunması için ne yapıldığının açıklanması istenmektedir.

Soru önergesi Belçika basınında geniş yer aldı. Belçika radyosu da konuyla ilgili geniş bir haber programı hazırlayarak Demokrasi için Birlik Avrupa Komitesi'nin bir sözcüsü ile Türkiye'deki baskılar üzerine uzun bir görüşme yaptı.

Nikaragua'da Somoza diktatörlüğünün devrilişinin birinci yıldönümü törenlerle kutlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua'da ABD'nin desteklediği Somoza diktatörlüğünün devrilişinin birinci yıldönümü bugün törenlerle kutlanıyor. Sandinistler tarafından düzenlenen kutlama törenlerine çeşitli ülkelerin devlet başkanları da davet edildi. Nikaragua devriminin yıldönümü törenlerine çağrılanlar arasında Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, ABD Başkanı Jimmy Carter, Küba Başkanı Fidel Castro, FKÖ lideri Yaser Arafat ile Meksika Başkanı Portillo, Venezuella başkanı Perez, ve Kostarika Başkanı Odio'nun da olduğu belirtildi. Törene katılmak için ayrıca, bir milyona yakın insanın Nikaragua'nın başkenti Managua'da toplanmasının beklendiği bildirildi.

Tören hazırlıkları "Her evde bir yabancı konuk için bir oda" sloganıyla başlatıldı ve Managua'ya gelecek yabancıların bu şekilde barındırılması planlandı. Otel kapasitesi yalnızca 600 oda olan Managua kentinin tören sırasında "bir halk oteli" haline getirileceği açıklandı. Tören hazırlıklarını sürdüren yetkililer, törenlere uluslararası bir nitelik kazandırabilmek için azami çabayı gösterdiklerini, Nikaragua devriminin zaferinin yalnız Nikaragua'lılara değil, tüm dünya uluslarına, Orta ve Latin Amerika halklarına da ait olduğuna inandıklarını vurguladılar. Sandinist komutanlardan Bayardo Arce de, "Nikaragua devriminin zaferi tüm bağımsızlık savaşı verenlerin, özgürlüğü ve barışı sevenlerindir" dedi.

Devrimin birinci yıldönümüne büyük adımlar atmış olarak girdiklerini belirten Sandinistler, okuma yazma kampanyası ve benzeri adımların başarıyla sürdürüldüğünü açıkladılar.

Basın

(Baştarafı 1. Sayfada)
hükümetinizin bu tutumunu kesin olarak kınar, hükümetinizi demokratik basın özgürlüğüne bağlı kalmaya çağırırız. Ankara'da uygulanan yasaklama kararının en kısa zamanda kaldırılacağını umuyoruz.

Manfred Coppik, Klaus Thüsing, Klaus Kirschner (Federal Parlamento üyesi - SPD milletvekilleri), Jürgen Roth (Yazar), Günther Wallraff (Yazar), Gerhard Zwerenz (Yazar), Bernd Hoffmann (Uluslararası Af Örgütü - Amnesty International-Türkiye Kısım Görevlisi)"

"Ordu Valisi taraflı davranışı ile kanlı bir ortam yarattı"

(Baştarafı 1. Sayfada)
yarattığını, bu durumu da laf kalabalığıyla saptırmak istediğini ileri sürdü.

Ertuğrul Günay Ordu'da yapdığı açıklamasında, "Ordu Valisi Akkaya'nın tek sözüne dahi güvenilmez. Biz CHP'liler yalnız bugün değil, başından beri zorbalığa, saldırganlığa karşı çıktık. Fatsa'da suçlu varsa, cezasını çekecektir, ama, Vali de suçsuz yere gözaltında tuttuklarının, hakaret ve işkence ettiklerinin hesabını verecektir" dedi.

Bir grup polis

(Baştarafı 1. Sayfada)
landığı otonun 2.Şube ekip otosu olduğu saptandı.

Sıkıyönetim yetkilileri gazetemizin yakılması olayı ile ilgili olarak gerekli soruşturmanın yapılacağını belirtirken, 2.Şube müdürü İbrahim İtem olay sırasında gözaltına alınan bayilerin 1.Şubede olduğunu, daha sonra 2.Şubeye getirilerek serbest bırakılacağını söyledi.

Konu ile ilgili olarak görüştüğümüz bayilerden H.T. gazetemizin ve diğer bazı yayın organlarının yakılmasıyla sonuçlanan olayla ilgili olarak şu bilgileri verdi. "Sabah saat 05.00 sıralarında bankalara para taşımakta kullanılan zırhlı bir minibüs durdu içinden birisi iri yarı olmak üzere üç sivil polis memuru indi, iri yapılı olanı sarhoştu; 'koministler' diye bağırarak çeneme yumruk attı. Demokrat, Özgürlük, Öncü, Aydınlık ve Yaşar Kemal'in bazı kitapları da aralarında olmak üzere eline geçirdiği yayınların tümünü yırttı, daha sonra yerde yaktı. Bundan sonra gelen bir başka ekip otosu da diğer bayilerde bulabildikleri gazeteleri aldılar, bu arada gazete bayilerinde bulunan arkadaşlardan bazılarını da ekip otosuna alarak götürdüler"

Gazete bayileri ikinci gelen otonun 34 AA 221 plaka nolu ekip otosu olduğunu, polislerin gazeteleri ve diğer yayın organlarını aldıktan sonra, Hüseyin ve Mehmet Peker, Şahin Topuz, İsmail Yanarışık, Halil ve Nazif isimli bayilerde çalışan arkadaşlarını da ekip otosuna alarak gittiklerini belirttiler.

Gazete bayi olduğunu söyleyen Bekir Tanrıöver "arkadaşlarımızı aramak için değişik yerlere telefonla başvurduk, bu arada 44 75 00'lı telefondan yanımızda çalışanların 2.Şube'de olduğunu söylediler" şeklinde konuştu.

Bu olayı kınadıklarını belirten bayiler, ilk gelen zırhlı arabadan inen iri yapılı polisin aşırı derecede alkollü olduğunu, sık sık küfür ettiğini ve koministler, sizi yaşatmayacağım, şeklinde bağırdığını da sözlerine eklediler.

Bakanlar

(Baştarafı 1. Sayfada)
rinde, aldığı grev kararı 30'ar gün ertelendi.

Maden-İş Sendikası'nın grev kararı daha önce 15 Mayıs'ta ertelenmiş, ancak Danıştay'dan yürütmeyi durdurma kararı alınarak 2 Haziran'da grev başlamıştı. İşveren'i MESS üyesi olan Çelik Kafes, Direk ve Galveniz Fabrikası'nda 213 işçi çalışıyor.

Çimse-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Ünye Çimento Fabrikası'nda çalışan 395 işçi ise 7 Temmuz'da greve başlamıştı.

Demirel, "Demokratik otoriteyi faşizm saymakla işin içinden çıkılmaz" dedi.

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel, içinde bulunulan sorunların içinden lafla, büyülü reçetelerle, sihirbazlıkla çıkılamayacağını belirterek, "Demokratik otoriteyi devlet terörü, vahşet, faşizm saymakla işin içinden çıkılamayacağını bildirdi.

Başbakan Süleyman Demirel, dün Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil ile yaklaşık 2 saat süren haftalık görüşmesinden çıktıktan sonra gazetecilerin çeşitli sorularını yanıtladı. Demirel, Cumhurbaşkanı Vekiliyle devletin hizmetleri gereği ve dış meseleleri görüştüğünü ifade ederek, ülkenin meselelerini çözmek için canla, başla çalıştıklarını kaydetti.

Başbakan, "Milli Güvenlik Kurulunca alınan tavsiye kararı gereğince çıkartılması öngörülen bazı yasa tasarıları için muhalefet partilerine çağrı yapacak mısınız" şeklindeki bir soru üzerine, "çağrıyı daha önceden de defalarca yaptıklarını hatırlatarak, şöyle dedi, "Her iki kanun için de geniş mutabakata gerek vardır. Kan dökülmeye devam ediyor. Cinayetler devam ediyor. Bu hadisenin içinden lafla, büyülü reçetelerle, sihirbazlıkla çıkılamaz. Bu hadise hükümet giderse onunla da çözülecek bir mesele değildir."

Çekilen sıkıntıların kökünde son 20 yıldır devletin tahrip edilmesinin yattığını savunan Başbakan, Ecevit'in Köksaloğlu'nun ölümünden hükümeti sorumlu tutmasına ilişkin bir soruyu da şöyle yanıtladı.

"Böyle bir beyanatın, akılla, mantıkla, vicdanla, iz'anla hiçbir alakası yoktur. Böyle bir beyanatı şayet vermişlerse, verenlerin aklına şaşarım. Fevkalade ağır bir ithamdır. İthamda bulunanın derhal ortaya delil koyması lazımdır. Ve doğru birşeyin, normal bir zihne nasıl geldiğine şaşıyorum. Yani, normal bir akla böyle bir ihtimalin nasıl gelebildiğine şaşıyorum. Böyle bir beyanı bir defa da başka birisi yaparsa çok ağır laf alacaktır, açıkca söylüyorum. Ya ortaya delil koysunlar, ya da böyle sabuk-sabuk şeyleri söylemekten vazgeçsinler. Delil koymadan bir defa da söylerlerse pişman ederim söylediklerine."

CHP Genel Başkanı Ecevit'in Demirel'i "faşist" olmakla suçladığını hatırlatan bir gazeteciye de başbakan şu karşılığı verdi:

"Türkiye'de faşizm suçlaması hiç yapılamayacak kişilerden birisi benim. Türkiye'de 20 senelik siyasi kariyerim orta yerdedir. Hürriyetçi demokrasi içinde didindiğim, çırpındığım, büyük mücadeleler vermediğim kimse tarafından inkar edilemez. Yani, bu bize yakışmaz. Yakışıksız sözlerdir."

Başbakan vatandaşların müsterih olarak, kendilerine güvenmesini de istediği konuşmasında, vatandaşın devletten şikayetçi olmadığını da öne sürdü.

"Fatsa olayı devlet terörünü yaratanların yanılgısıdır"

HABER MERKEZİ

Birçok demokratik kitle örgütü, ilerici demokrat kişi, anti-faşist kuruluş ve sendikaların yanısıra Çorum'daki faşist saldırılara ve Fatsa operasyonuna en çok tepki gösterenler arasında Belediye başkanları da bulunuyor.

Çorum olayları ve Fatsa Operasyonunu kınayan İzmir Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten Fatsa olaylarına ilişkin gazetemize özel bir demeç verirken, İzmir Altındağ Belediye Başkanı Lütfü Özer'de Çorum ve Fatsa olaylarını kınadı.

Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten, Fatsa olaylarının egemen güçlerin düşüncelerinin iflası olduğunu söyledi. Halkın polis ve askerle karşı karşıya getirilmesi için oyunlar düzenlendiğini belirten Erten, "Fatsa olayı Devlet törörizminin yoğun baskısı ve devlet terörizmini - yaratanların büyük yanılgısıdır. Fatsa'da yeni bir düzen kurulduğu politikası yaygınlaştırılmak istendi. Halkın, yeni düzeni kuranların yönetiminde ızdırap çektiği imajı yaratılmak istendi. Ancak, Devleti araç yapanlar, Fatsa'ya girdiklerinde, söylendiği gibi bir direnişle karşılaşmadı. Bunun üzerine suni direniş yaratılmak, olayları çarpıtmak, maskeli ajanlarla halkı kışkırtıp polis ve askerlerle karşı karşıya getirmek istediler. Ancak başaramadılar." dedi.

Aydın Erten Fatsa olayının; Tariş, Gültepe, Çimentepe, Nevşehir, İstanbul 1 Mayıs olaylarını ve doğuda devleti araç yapanların, sermayenin kitle katliamlarını amaçladığını akla getirdiğini vurgulayarak sözlerine şöyle devam etti:

"Belediye başkanının gözaltına alınması, amacına ulaşamamış yönetimin, insan onuru ve haysiyetine yaraşmayan bir uygulamasıdır. Belediye Başkanı halkın temsilcisidir. Ona yapılan işkence yalnız Fatsalıların değil, halka inanmış halkın kendi kendisini yönetmesine, yani demokrasiye inanmış tüm insanların yüreğinde yara olarak kalacaktır. Ancak şu unutulmalıdır.: Baskı uygulayan copların gölgesindeki yönetimler başarıya ulaşamayacaklardır. Baskının olduğu yerde devrimci potansiyel daima çoğalacaktır. Baskıya karşı direnen tüm devrimcilere selam olsun."

Bilindiği gibi Aydın Erten'in İzmir-Tariş olayları sırasında gözaltına alındığı ve uzun süre tutularak yoğun işkence gördüğü günlük basında yer almıştı.

ALTINDAĞ BELEDİYE BAŞKANI LÜTFÜ ÖZER'İN AÇIKLAMASI

Aynı olaylara ilişkin olarak görüşlerini açıklayan İzmir, Altındağ Belediye Başkanı Lütfi Özer Fatsa olaylarının hükümetin terör olaylarına nasıl tek yönlü baktığının bir kanıtı olduğunu söyledi.

Çorum'daki kanlı içsavaşa yönelen kamuoyunun dikkatinin yapay olarak yaratılan Fatsa olayları ile saptırılmak istendiğini belirten Lütfi Özer, "Devletin gücünü kendi gibi düşünmeyenlerin karşısına zorbaca çıkarmak, halkla güvenlik güçlerini karşı karşıya getirmek çok yanlış ve tehlikeli bir oyundur. Fatsa Belediye Başkanının gözaltına alınıp işkence görmesi, halkla bütünleşmenin, halkla beraber olmanın cezalandırılmasıdır" dedi. Lütfi Özer sözlerine, MC anlayışının ülkede bölünmeyi hızlandırdığını, kendisi gibi düşünmeyenlere düşman gözüyle bakan bağnaz bir insan tipi yarattığını da ekledi.

Bolivya'da halk barikatlara

(Baştarafı 1. Sayfada)
darbeye karşı tüm halkın direnişe geçtiği bildiriliyor.

Darbecilerin merkez-sağ eğilimli devlet başkanı Gueiler ve tüm bakanları tutukladığı bildirilirken, başkanlık sarayını askerlerle silahlı sivil faşistlerin birlikte bastığı, tutuklamalarda sivil faşistlerin görev aldığı gelen haberler arasında.

Ajansların bildirdiğine göre, faşist isyan başkent La Paz'ın kuzeyindeki Trinidad kentinde başladı. İsyancı askerler bu kentteki hükümet binalarını işgal ettiler ve ordunun ülke çapında yönetimi devralması için çağrıda bulundular. Başkentteki radyo istasyonlarını da ele geçiren faşistler Trinidad'daki ayaklanmayı destekleyen bildiriler yayınladılar. Faşist çeteler başkentteki siyasi merkezleri işgale başlarken isyana ordu birliklerinin de katıldığı görüldü. Askerlerin Bolivya Sendika Merkezine düzenledikleri baskında üç sendika liderini tutukladığı ve Merkez Başkanı Juan Lechin'i tutukladığı da gelen haberler arasında yeralmaktadır.

Askerlerin başkentteki radyoyu ele geçirerek darbeyi duyurmasından sonra Bolivya Sendika Merkezi ülke çapında genel grev ilan etti. Askerlerin eline geçen radyo birsüre sonra direnişçiler tarafından susturuldu. Ordu radyosu işçileri direnişi durdurmağa çağırırken, maden işçilerinin denetimindeki radyolar direniş ve genel grevin ülke çapında yaygınlaştırılması için çağrıda bulunuyor.

"Demokratik Dayanışma" radyosu işçileri ve köylüleri karayollarında ve kentlerde barikatlar kurmaya çağırıyor. Radyo faşist darbeye karşı kadın erkek tüm halkın seferber olmasını, savunma komitelerine yardım etmelerini istiyor.

Bu arada tüm madenlerin maden işçileri tarafından işgal edildiği de gelen haberler arasında. Genel greve ülke çapında uyulurken askeri birlikler ve faşistlerle, savunma komitelerinde yeralan direnişçiler arasında çarpışmaların olduğu bildiriliyor.

DARBENİN NEDENİ

Bolivya'da sol ittifakın adayının seçimleri kazanacağının anlaşılmasından sonra darbe hazırlıkları hızlandı. Ordunun seçimlerin ertelenmesi yolundaki muhtırasına karşın yapılan seçimlerde sol ittifakın iktidara gelmesinin engellenemeyeceği anlaşıldı. Geçen yıl yapılan seçimlerde de sol ittifak en fazla oyu almasına karşın seçim sistemindeki engellerden dolayı iktidara gelememişti. Daha sonra parlamento içindu uzlaşma sağlanarak Walter Guevara geçici devlet başkanlığına getirildi, ordu içindeki faşist kanat Guevara'nın başkanlığını tanımayarak Albay Natusch Busch'un liderliğinde darbe girişiminde bulundu. Albay Natusch Busch'un darbesine karşı genel grev ilan edildi, sokaklarda barikatlar kuruldu, direnişçilerle darbeciler arasındaki çatışmalarda 500'ü aşkın kişi öldü. Darbeciler ülkede tam denetim sağlayamayınca, uzlaşma sağlandı ve merkez-sağ eğilimli senato başkanı bayan Gueiler devlet başkanlığına getirildi. Bu dönemde bir yandan faşistler daha yaygın örgütlenirken, ordu yönetimini de tam olarak ele geçirdiler. Faşist eğilimli Genelkurmay Başkanı Meza bir muhtıra vererek seçimlerin bir yıl ertelenmesini istedi. Parlamento bu muhtırayı oybirliğiyle reddetti. Sonunda yapılanseçimlerde sol seçim ittifakı UDP oyların yüzde 40'tan fazlasını toplarken, oyların yüzde 16'sını alan merkez sağ parti AMNR de sol ittifakın başkan adayı Zuazo başkanlığına karşı çıkmayacaklarını bildirdiler ve parlamentodaki başkanlık seçimlerinden adaylıklarını çektiler. Yüzde 10 kadar oy alan Sosyalist Partinin de sol ittifakın adayını desteklemesi bekleniyordu. Faşistlerin adayı Banzer ise seçimlerde yüzde 19 oy almıştı. Darbe tehditleri karşısında bütün sol gruplar ve sendikalar savunma komiteleri örgütlemeye girişirken, üst düzeyde partilerin ve sendika yöneticilerinin yer aldığı Demokrasiyi Savunma Komitesi oluşturuldu. Gözlemciler Bolivya'da durumun kısa sürede bir içsavaşa dönüşebileceğini söylemekteler.

YENİ CUNTA

Darbeciler devlet başkanlığına Murillo adlı bir hava generalini getirdiler. Oluşturulan cunta içinde ordu komutanlarının yeraldığı bildiriliyor. Bu arada sol ittifakın 6 Ağustos'ta işbaşına gelmesi beklenen başkan adayı Zuazo'nun darbecilerce ele geçirilemediği, Zuazo'nun tüm halkı direnişe çağırdığı bildiriliyor. Direnişçilerin elindeki radyolar halkı sürekli olarak direnişe çağırıyor.

Türkeş'in koruma polisi ağır yaralandı, yanında bulunan bir kişi de öldü

ANKARA(DEMOKRAT)

Ankara Hassas Bölgeleri Koruma Müdürlüğünde görevli, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'inkoruma görevlisi Musa Taş ile yanında bulunan ve sağ görüşlü olduğu tespit edilen Hacı Ömer Salbaş'a Feridun Çelik Mahallesinde ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Türkeş'in koruma görevlisi Musa Taş ağır yaralandı., yanında bulunan Hacı Ömer Salbaş ise öldü. Musa Taş'ın tedavi edilmek üzere Numune Hastanesine kaldırıldığı bildirildi.

Olayla ilgili oldukları iddia edilen Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğrencisi Mehmet Öresin ve Yılmaz Ergün'ün gözaltına alındıkları bildirildi.

Gözaltına alınan öğrencilerin üzerlerinde iki adet 14'lü tabanca 4 şarjör ve 22 adet mermi bulunduğu ileri sürüldü.

Bu arada Türkeş'in koruma polisi ile yanındaki sağ görüşlü kişinin Feridun Çelik mahallesinde ne yaptıkları ve olayın nasıl meydana geldiği henüz açıklığa kavuşturulmadı.

İhracatçı şirketlere

(Baştarafı 1. Sayfada)
düşük faizli kredi ihracatı teşvik fonundan verilecek.

Bu kredi uygulamasında aracı banka, kredinin yüzde 18 oranında nakit dışında teminat alırken, bir önceki ihracat taahhüdünü yerine getirmiş bulunanlar için teminat oranı yüzde 15'e, son iki yıldır taahhüdünü yerine getirenler için yüzde 10'a indirilecek.

Öte yandan, ihracatçı sermaye şirketlerine, ham ve yardımcı maddelerle, ambalaj maddeleri, kendilerinin ve imalatçıların iç piyasada satacakları mamullerin bünyesine giren ve ithal listelerinde yeralan ithal girdileri ile mamullerin üretiminde kullanılan yatırım mali, işletme malzemesi ve yedek parça ithali için de, ihracatı teşvik kotasından döviz tahsisi yapılacak ve öncelikle transfer edilecek. Ancak bu mallar için tahsis edilen dövizin toplamı ihracı taahhüt edilen mal karşılığı dövizin yüzde 60'ını geçemeyecek.

Resmi gazetede yayınlanan Başbakanlık kararına göre, ihrac edilecek mamulllerin imalinde kullanılan ham ve yardımcı maddelerle ambalaj malzemelerine gümrük muafiyeti uygulanacak.

İhracatcı sermaye şirketlerinin yatırım ve imalat faaliyetinde bulunamayacaklarının da bildirildiği tebliğde, "ancak ihracatı geliştirmek maksadıyla ambalajlama paketleme, doldurma, tasnifleme, depolama, muhafaza ve nakliye ile ilgili konularda yapacakları yatırımlar, yıllık programlara bağlı genel teşvik tablolarında yeralsın veya almasın, gümrük muafiyeti, yatırım indirimi, faiz farkı iadesi ve diğer teşviklerden faydalanılmalı" denildi.

Demirel,

(Baştarafı 1. Sayfada)
dır süren 16 büyük işkolundaki kamu işyerlerine ait sözleşmelerin bir türlü bağıtlanamadığını hatırlatarak, sözleşmelerin Temmuz ayı içinde olumlu bir sonuca ulaştırılmaması durumunda, Türk-İş'in kararlı bir tavır takınacağını söylemişti. Demirel ise, sözleşmelerin bu ay içinde bitirilmesinden memnunluk duyacağını ve bu doğrultuda yetkililere gerekli talimatı vereceğini belirtmişti.

Bu arada, Başbakanlık TSKK ile Türk-İş Toplu Sözleşmeler Kurulu arasındaki görüşmelerin dün de gerek ikili, gerekse toplu olarak sürdürüldüğü öğrenildi.

Dökyol Döküm Sanayii'nde Grev oylamasını Maden-İş kazandı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Maden—İş Sendikası'nın örgütlü olduğu İstanbul Alibeyköy'de kurulu Dökyol Döküm Sanayii ve Ticaret A.Ş. işyerinde yapılan grev oylaması sonunda grev kararı alındı.

Edindiğimiz bilgilere göre 45 işçinin çalıştığı Dökyol Sanayii'nde bir süredir devam eden toplu iş sözleşmesi müzakerelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine grev kararı alan Maden—İş Sendikası'nın yetkisini düşürmek amacıyla, İşveren Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurarak grev oylaması yapılmasını istedi. Yapılan grev oylaması sonucunda, işçilerin çoğunluğunun grev lehinde oy kullanması üzerine, Dökyol Döküm Sanayii'nde grev kararı alındı.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2445/222

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

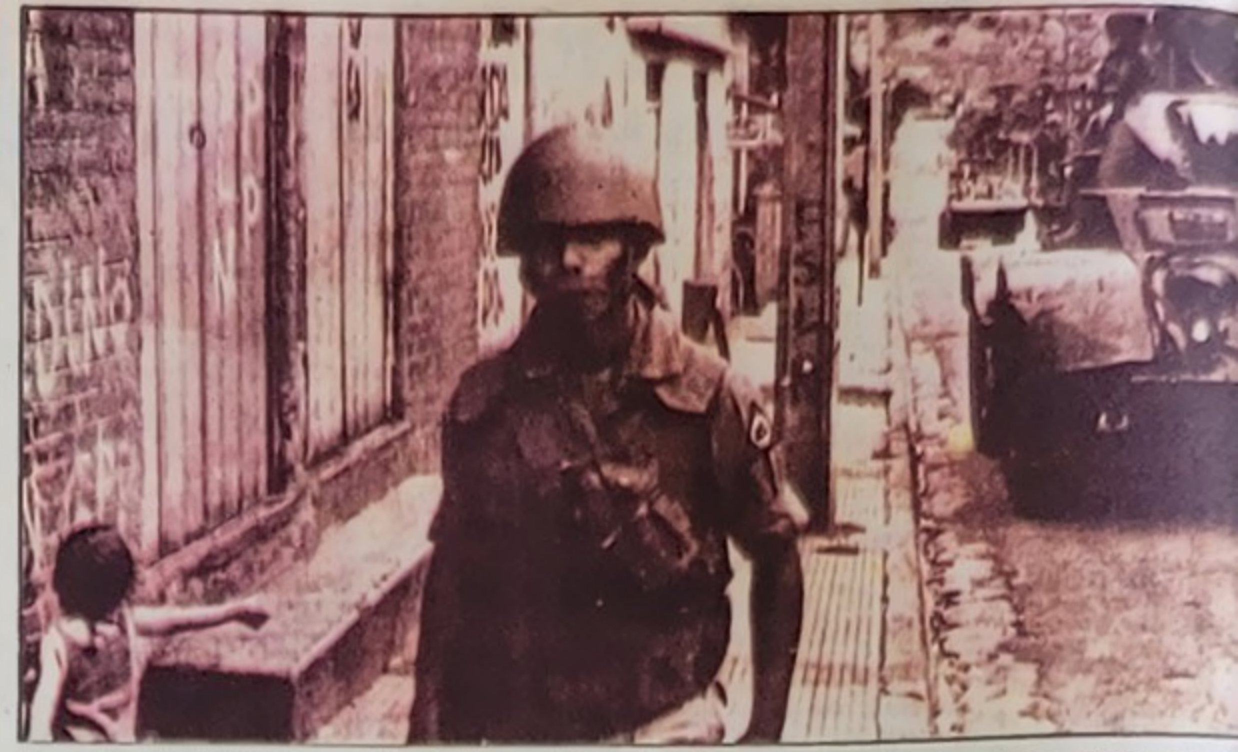
NİKARAGUA DEVRİMİ BİRİNCİ YILINDA

Sandinistlerin yemini

Augusto Cesar Sandino ve Ernesto Che Guavera'nın anısı önünde, Nikaragua, Latin Amerika ve tüm insanlığın kahramanları ve şehitleri önünde, tarih önünde, "Patria libre o morir" (Ya özgür vatan ya ölüm) yazan kızıl ve kara bayrağa el basarak, ulusal-onuru elde silah koruyacağıma ve Nikaragua'da ve dünya da ezilen ve sömürülenlerin kurtuluşu için savaşacağıma yemin ederim. Eğer bu yemini yerine getirebilirsem, Nikaragua halkının ve dünya halklarının kurtuluşu armağanım, ve bu yemine ihanet edersem utanç verici ve alçakça bir ölüm cezam olacaktır.

Nikaragua Ulusal İnşa Hükümetinin üyeleri başkent Managua'ya girişlerinde halk tarafından karşılanırken (19 Temmuz 1979)

Samoza'nın Ulusal Muhafızları on yıllarca Nikaragua halkına zulmettikten sonra, bugün ülke dışına kaçtılar. Bunların en az... rı Salvador halkına karşı düzenlenen katliamlarda faşistlerle işbirliği yapıyorlar.

Gerçek halk iktidarının tohumlarını Sandinist Savunma Komiteleri oluşturuyor

- **Tüm Nikaragua halkı 19 Temmuz'da Nikaragua devriminin birinci yılını kutlamaya hazırlanıyor**
- **Başkente akın eden yüzbinlerce kişinin de katılımıyla düzenlenecek törende devrimin 40 000 şehidi anılacak**

Nikaragua devrimi, diktatörlüğe karşı verilen nice mücadeleler ve acılardan sonra zafere ulaştı.

Nikaragua'da ABD emperyalizminin desteğiyle 1930'lardan beri süregelen Somoza ailesinin diktatörlüğü, Nikaragua halkının Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi öncülüğünde yürütülen zorlu bir silahlı mücadele sonucunda 19 Temmuz 1979'da silahlı halk güçlerinin başkente girmesiyle kesin olarak devriliyordu.

Böylece Küba devriminin zafere ulaşmak üzere olduğu günlerde 1958 yılında yeniden yükselen silahlı mücadele yaklaşık 20 yıl sonra kesin zafere ulaşmış oluyordu.

Nikaragua'daki Somoza diktatörlüğü oligarşik ticari çıkar çevrelerinin emperyalizm ile kurduğu ittifakı yansıtmaktaydı. Ve bu diktatörlüğe karşı verilen mücadele toplumun en geniş kesimlerini kucakladı.

Somoza halka karşı her türlü baskı aracını kullandı. Halk da kurtuluşu için her türlü mücadele biçimine başvurdu. "İşçiler, köylüler, orta sınıfın radikal kesimleri, demokratik ve ilerici kesimler, gençlik Sandinista ayaklanmasının zafere ulaşmasını mümkün kıldı."

HALK BLOKUNUN PEKİŞTİRİLMESİ

Zaferden sonra Somozacı devletin ve buna bağlı çeşitli aygıtların parçalanması gerekiyordu. Baskıcı yasalar kaldırıldı. Somozacı liberal Parti, Ulusal Muhafızlar dağıtıldı.

Devrimlerini demokratik ve antiemperyalist bir halk devrimi olarak niteleyen Sandinistler, devlet aygıtının dağıtılmasından sonra gerçekleştirilmeğe çalışılan en önemli görevin Sandinist halk blokunun pekiştirilmesi ve güçlendirilmesi olduğunu belirtiyorlardı.

-Bu amaçla Sandinist Halk Ordusu ve Sandinista Ulusal Partisi "ulusal egemenlik ve devrimi savunmak" üzere oluşturuldu.

"Sandinist İşçiler Federasyonu, Tarım İşçileri Derneği devrimin yarattığı kitle örgütleri olarak, yaygın bir halk desteği sağlarken, Sandinist Savunma Komiteleri gerçek halk iktidarının tohumları ve devletin yönetsel aygıtının merkezileşmesini engelleyen çekirdekler olarak geliştiriliyordu."

Öte yandan Luisa Amanda Espira Kadınlar Derneği, Luiz Alfonso Velanquez Sandinist Çocuklar Derneği de devrimin oluşturduğu kitle örgütleri arasında yeralıyordu.

EKONOMİK UYGULAMALAR

Yeni oluşturulan Nikaragua Tarım Reformu Enstitüsü (INRA) ve Ulusal Teknikeller Enstitüsü, Somoza ailesinin topraklarını, sığır sürülerini, kahve plantasyonlarını, sanayi ve ticaret kuruluşlarını ulaşım şirketlerini, bina ve saraylarını devrederek, Nikaragua halkı adına yönetmeğe başladı.

Sandinista gerillaları 1978 Eylül'ünde Esteli kentinde kurulan barikatlarda

Bankacılık ve dış ticaretin kamulaştırılması madencilik, balıkçılık vb. gibi doğal kaynakların kamulaştırılması adım adım gerçekleştirilirken, halk yararına ekonomiyi canlandırmak için 1980-1981 yıllarında bir olağanüstü plan uygulanacaktır.

Bu arada Halk Mülkiyeti Sektörü (APP)ne bağlı şirketlerin yönetiminde ve devletin ekonomik organlarında işçilerin katılımı sağlandı. Ulusal Lavazım Şirketi kanalıyla temel ihtiyaç maddelerinin dağılımı sağlanırken, Halk Mağazaları oluşturuldu.

Devrimin giriştiği en önemli çabalardan biri de başlattığı okuma-yazma seferberliğiydi. Nikaragua dışından gönüllülerinde katıldığı bu kampanyada yalnızca okuma yazma değil, bir kitlesel siyasal eğitim de gerçekleştiriliyordu.

Sandinistler şöyle diyorlar: "Emperyalizm tarafından donatılmış profesyonel bir orduya karşı cesareti ile silahlanmış bir halkın önderliğini yaptığı kurtuluş savaşını kazandık. Tüm yoksulluklarına karşın satılmayan ve teslim olmayan bir halk ve işçiler sayesinde zenginleşmiş bu sisteme karşı verilen ekonomik savaşı da kazanacağız."

AF ÖRGÜTÜNÜN HAYRANLIĞI

Nikaragua devriminin en ilginç yanlarından biri de halka karşı en iğrenç suçları işleyen diktatörlüğün canilerine karşı bile ölüm cezası ve işkence uygulamayışıydı.

Uluslararası Af Örgütü de Ulusal İmar Cuntasına ve Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesine yolladığı mektupta hayranlığını belirtiyor ve şöyle diyordu: Ülkenizde gerçekleştirmekte olduğunuz devrim sırasında ölüm cezası ve işkenceden kaçınmanızı büyük bir hoşnutlukla karşılıyoruz.

Bununla bütün dünyaya örnek oluyor ve diğer ülkelere umut veriyorsunuz."

Nikaragua'nın her yöresinde gönüllü öğretmenler köylülere okuma yazma öğretiyorlar, dev... mi anlatıyorlar. Öğretmenlerden birinin sınırı geçen eski ulusal muhafızlarca öldürülmesi h... kın protestolarına neden oldu.

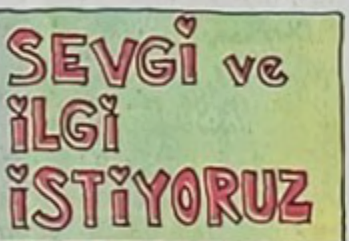
Demokrat Çocuk

MUTLU KÖPEK 2

yazan: Sabahattin Ali
çizen: Özgür

Yakası kapalı kahverengi çuha elbisesinden, bir odacı, bir kavas,* ya da kibar bir evde uşak olduğu anlaşılan genç, iri yarı, yakışıklı bir adam bu caddede her sabah küçük bir köpek gezdirir. Açık kahverengi tüyleriyle uzun kulakları yerlere kadar sarkan ve yüksekliği bir karıştan fazla olmayan köpek, meşin tasmasına bağlı yine meşinden örme bir yuların arkasından tıpış, tıpış gider. Adam yürüyüşünü köpeğinkine uydurmuştur. O biraz duraklayacak olsa, kendisi de bekler. Köpeğin keyfi yerine gelip yeniden yürümeye başlayınca, o da yürür.

Serince havalarda köpeğin üzerinde kenarları lacivert şeritli kahverengi çuhadan güzel bir hırka vardır. Hayvanın dört bacağından geçip karnında düğmelenen ve sırtına kalıp gibi yapışmasına bakınca usta bir terzi elinden çıktığı anlaşılan bu hırka, pırıl pırıl fırçalanmıştır. Köpeğin tüyleri de güneşte tertemiz parlar.

Hayvan masum bir ihtiyacını gidermek için yolun kenarındaki ağaçlardan birinin dibine sokulunca, on dönüm tarlayı bir günde yorulmadan çapalayacak kadar kuvvetli görünen uşak, ya da odacı, ya da kavas, efendisinin köpeği işini bitirinceye kadar saygıyla bekler. Sonra yine ağır ağır yollarına giderler. Bu hırkalı köpek, yoldan geçen başka köpeklerin hırlamasına karşılık vermez; hatta sahibi tarafından tasması çözülmüş irice bir köpek dövüşmek için bağıra bağıra yanına sokulsa, üstüne atılmaya kalksa bile, o aldırmadan yoluna gider. Onun yerine uşak işe karışır, bağırır, tekme savurur; saldıran köpekler birkaç tane olursa, efendisinin köpeğini kucağına alır, hırkasında, tüylerinde tozlanmış, kirlenmiş yerleri siler. Bu sırada gözlerinde hiç saklayamadığı bir korku vardır: Köpek her tehlikeden uzak olduğuna emin, aşağıya doğru bakar, yalanır, uzun tüylü kuyruğunu oynatırken, uşak acaba hayvana bir şey oldu mu diye telaş içinde onun her tarafını yoklar.

Köpeği gezdiren bu adamı birgün kasapta gördüm. Sıra sıra asılmış kuzuların içine bakıyordu. Nihayet bir ciğer takımı beğendi: "Şunu tart" dedi. Parayı sayarken kasapla ahbaplığa başladı: "Ne diye kuzunun karaciğerini ayrı satmazsınız, aklım ermez? Bizim köpek akciğer, yürek filan yemiyor. Karaciğeri de güzelce pişiririz de ondan sonra önüne koruz. İçine bir lokma akciğer katsak ağzını sürmez, olduğu gibi bırakır. Midesine dokunuyormuş. Geçende muayeneye gelen baytar söyledi. Hayvan ama, aklı eriyor; köftesine biraz sığır eti karışsa onu bile anlıyor. Allahın işine akıl ermez ki..."

Sonra bütün takımı sarmak üzere olan çırağa döndü: "Duymadın mı be! Hepsini sarma. Karaciğeri ayır, ver... Öbürlerini at bir kenara!" Paketini alıp çıktı...

(Sürecek!)

*Kavas: Elçilik ya da konsolosluk hademesi.

Radyo TV program haber

18.32 TV FİLMİ "Punch ile Joddy"

Yapım yılı: 1974
Yönetmen: Barry Shear

Oynayanlar: Glenn Ford, Ruth Roman, Pan Griffin.

Punch Travers bir sirkte çalışmaktadır. Bir gün kızkardeşi Jen yanında bir kızla oraya gelir ve kızın Punch'ın ayrıldığı karısından olan kızı olduğunu ve onunla bir hafta beraber olacaklarını söyler. Bir hafta sonra gerekli işlemler tamamlanacak ve Punch'ın kızı Joddy halasının yanına gidecektir. Filmde duygusallık adeta yığılmış TV için yapılmış "Punc ile Joddy" vasat bir düzeyden öteye geçemiyor.

17.15 Vikingler bugün bitiyor

Yaz döneminde tekrar yayına giren "Vikingler" bu akşam bitiyor. Dizinin son bölümünde Vikingler, buldukları haritaya bakarak kutuplara hazineyi aramaya giderler. Fakat hazineye sahip olamadan yeniden ülkelerine dönmek zorunda kalırlar.

22.25 TV'de Yerli Sinema

Hazreti Ömer'in Adaleti

Yönetmenliğini Osman Seden'in yaptığı filmin başlıca rollerini Cüneyt Gökçer, Ünsal Emre, Ahu Tuğbay, Turgut Özatay ve Fatma Girik paylaşıyor.

Filmde Hz. Ömer'in başkanlığındaki müslümanların islamiyetin yayılması için gayri müslimlere karşı verdikleri savaşlar konu ediliyor. Zaman zaman mantıktan uzaklaşan aşırı ajitasyon öğeleri, başka dinleri benimseyenleri rencide edici sahnelerle birleşince ortaya oldukça kötü bir yapım çıkmış.

RADYODAN SEÇMELER

TRT I

06.40 Günaydın 09.05 Çocuk Saati 10.02 Arkası Yarın (Yeşil Pınltı adlı oyunun son bölümü yer alıyor) 10.22 Hafta Sonu 15.25 Yörelerimiz-Folklorumuz 17.00 Dilek Kutusu 21.30 Dinleyici Sesiyle İstekler 22.05 Dinleyici İstekleri 22.30 Küçük Konser 23.15 Cumartesiden Pazara

TRT II

07.05 Solistlerden Seçmeler 08.00 Gün Başlıyor 10.00 Tülin Korman ve Burhan Dikencik'ten Şarkılar 10.30 Bir Sanatçının Günlüğü 11.00 Türkü Defteri 11.30 Teknoloji ve Bilim Dünyasından 11.50 Konser Saati (Wagnerin iki eseri seslendiriliyor) 12.20 Akın Uğur'dan Şarkılar 15.00 Özdal Orhon'dan Şarkılar 15.15 Yaşar Topçam'dan Türküler 15.30 Caz Müziği 16.00 Şarkılar 16.40 Halk Müziğine Gönül Verenler 17.30 Fransız Şarkıcıları 19.00 Yeni Seslerden Şarkılar 20.00 İki Solistten Türküler 20.30 Küçük Koro.

TRT III

07.02 Güne Başlarken 08.00 Sabah Konseri (Suppe, Mozart ve Tschkwsky'den parçalar seslendiriliyor.) 09.03 Merhaba 10.00 Müzik Stüdyosu 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 13.00 Müzik Köşesi 13.45 Müzik Bahçesinden 16.00 Tangonun Doğuşu ve Gelişimi 7.09 Çağdaş Türk Sanat Müziği 19.00 Senfonik Müzik (Sibelius'tan Re majör 2. Senfoni seslendiriliyor).

TV'de BUGÜN

17.00	HABERLER
17.15	VİKİNGLER
17.40	GENÇ KAYAKÇI
18.05	JETGİLLER
18.32	TELEVİZYON FİLMİ
19.45	İFTARA DOĞRU
20.30	HABERLER
21.20	EĞLENCE
22.25	TELEVİZYONDA YERLİ SİNEMA
23.55	HABERLER